

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Head uut
aastat!

SEKORD LEHES:

VÄIKE-MAARJA
VALD SAI 29

4-5

Simuna eakate
reisist Padisele
ja Läänemaale

6-7

Väike-Maarja
gümnaasiumi
õpilasfirmad

9

Väike-Maarja
Pasunakoor 25

11

VÄIKE-MAARJA
NAISELTSIST

12

SÄRAVAD
SPORDITÄHED

14-15

Loe internetis
www.v-maarja.ee

Päästeameti esindaja
Tiia Järvi tänamas
valla taristu-
spetsialist
Aivar Jalakat
„Kodud tuleohutuks
2020“ eduka
teostamise eest.
Foto Kristel Kitsing

13 kodu said projekti raames tuleohutumaks

Tänavu tehti projekti „Kodud tuleohutuks“ käigus tuleohutumaks 13 Väike-Maarja valla kodu. Tänu lisarahastusele jätkuvad tegevused ka järgmisel aastal.

Projekti eesmärk on tuleohutumaks muuta kodud, mille elanikud end ise anda ei saa: lasterikkad pered, üksi elavad eakad ja puuetega inimesed. Abisaajad valitakse välja kohaliku omavalitsuse ja päästeameti koostöös.

Projekti „Kodud tuleohutuks 2020“ raames korraldati elektri- ja küttesüsteemide kolmeteistkümnelt abivajavas majapidamises. Enamasti olid need lasterikkad pered ja üksi elavad eakad.

Projekti kogumaksumus oli 17 450 eurot, sellest valla osalus 3200 eurot.

Kuna suurem osa töödest tuli läbi viia eluruumides, siis tööde teostamise tegi keerulisemaks koroonaviirusest tingitud olukord. Siinkohal tahaks tänada elektrifirmasid, pottseppasid ja korstnapühkijaid, kes töödest osa võtsid.

Päästeameti, siseministeeriumi ja kohalike omavalitsuste ühine kodude tuleohutuks tegemise projekt algas aastal 2018 ning koostöö jätkub ka 2021.

Aivar Jalakas
taristuspeerialist

Rakkes valmis kaks uut katlamaja

SW Energia täitis oma lubaduse ja rekonstrueeris Rakkes Metsa ning Staadioni tänava katlamajad. Projekti toetas Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK). Kahe katlamaja ehitustööde maksumuseks kujunes üle 800 000 euro, millest ca 45 % (365 450 eurot) tuli toetusena Keskkonnainvesteeringute Keskuselt.

SW Energia on olnud Rakke aleviku soojatootja juba alates 2016/2017 hooajast. Kuna senised katlamajad olid amortiseerunud ja ebaefektiivsed, alustas SW Energia 2020. aasta aprillis Rakkes Metsa ja Staadioni tänaval asuvate katlamajade kaasajastamist. Kasutades kõige kaasaegsmaid tehnoloogiaid, said siiani gaasi- ja õlikütetel töötavatest katlamajadest biokütusel (hakkepuidul) sooja tootvad katlamajad. Täna vastab nii Metsa

Rakke Metsa tn katlamaja. Foto Juri Frorip

ku ka Staadioni tänava katlamajade sisu (hakkepuidu CO2 heitmeks loetakse null). Samuti on hakkepuidumaterjali Eestis piisavalt ja seega tagatud soojatootmiseks

Lisaks jäid mõlemasse katlamajja ka reservkatlad (õlikatlad), mida kasutatakse remonttööde või äärmiselt külmade ilmade ajal.

Kütusena kasutatakse hakkepuitu on Eestis kohapeal puidu raiest tekkinud jääkmaterjal, mis on suurepäraselt taastatav biokütus. Kodumaise kütusena annab see tööd kohalikele inimestele, kes väheväärtuslikust puidust hakkepuitu toodavad.

Katlamajade hakkepuiduga kütmisele üleviimine tähendab klientide jaoks stabiilsemat soojusenergia müügihinda (erinevalt gaasihinnast ei ole see sõltuv maailmaturu hinnast) ja puhtamat keskkonda (hakkepuidu CO2 heitmeks loetakse null). Samuti on hakkepuidumaterjali Eestis piisavalt ja seega tagatud soojatootmiseks

vajaliku kütuse varustuskindlus.

Selleks, et kütteperioodil toasoo katlamajadest kõikide tarbijateni võrdset jõuaks, on oluline lasta korrapäraselt hooldada kortermaja soojussõlm. Kui tundub, et radiaatorid on liialt külmad või hoopis kuumad, on tõenäoliselt põhjus maja soojussõlmes (kuhjunud setted ja ummistunud filtrid on kõige tavalisemad ning lihtsalt korda tehtavad põhjused).

Uutes katlamajades on nüüdsest valmidus toota ka sooja tarbevett. Huvilistel palume ühendust võtta SW Energiaga, info@swenergia.ee.

Rakke aleviku katlamajadest saavad toasooja nii korterelamud kui ka valla alal asuvad.

Rakke kaugküttepiirkonna efektiivsust tunnustas Eesti Jõujaamade ja Kaugkütteühing detsembris „Tõhus Kaugküte“ märgisega, mis tõendab kaugküttesüsteemi tõhusust ja taastuvenergia kasutust edastatavas soojuses. Täna on kaugküte tõhus, keskkonnasõbralik ja mugav soojusvarustuse viis.

Juri Frorip
SW Energia OÜ piirkonnajuht

Anna oma hääl parimale kaasava eelarve ettepanekule

Kõigil vallaelanikel oli 19. oktoobrist kuni 22. novembrini võimalus pakkuda välja mõtteid, kuidas investeerida 2021. aastal valla eelarvesse kavandatud 15 000 eurot nii, et sellest oleks kaus võimalikult paljudele vallaelanikele.

Väike-Maarja valla kaasava eelarve kasutamiseks korraldatud rahvahääletusel osalevad kõik kuus esitatud ideed:

•**Simuna aleviku keskplatsile skate-pargi rajamine**

Ettepanek on rajada Simuna keskvaljakul paiknevale uisuväljakule suveperioodiks eeskätt ruladele ja trikitoekerastele mõeldud skate-park, mida saab kasutada ka trikiratsete ja -rulluisikutega. Skate-park koosneb erinevatest teisaldatavatest rampidest.

•**Väike-Maarja valla koerte jalutusväljak**

Ettepanek on rajada koerte jalutusväljak, mida saaksid kasutada kõik valla ja ka kaugema kandi inimesed ning nende neljajalgset sõbrad. Jalutusväljak annaks võimaluse koertel turvaliselt lahtiselt joosta ja mängida, omavahel sotsialiseeruda ja koeri treenida.

•**Väike-Maarja aleviku skate-park**

Ettepanek on rajada Väike-Maarja alevikku rula, BMX-ratta, rulluisukude, tõukeratta ja muude sarnaste vahenditega sõitmisest armastavatele noortele esmavajadustega trikipark, kus nad saavad kodu lähedal igapäevaselt harjutada ning oma oskusi arendada.

•**Kiltsi aleviku jalgrattaliikluse õppeväljak**

Ettepanek on rajada Kiltsi rahvamaja juurde asfalteeritud, markeeringute ja vigursõiduelementidega jalgrattaliikluse õppeväljak, mis annaks kohalikele lastele võimaluse harjutada turvaliselt jalgrattasõitu.

•**Valgustatud Eipri**

Ettepanek on paigaldada Eipri külas tänavavalgustus. Paigaldatakse 17 valgustit (osaliselt kasutades olemasolevaid betoonposte, osaliselt paigaldades uusi) alates küla nimesildist läbi ridaküla pea-

TEADE:

Väike-Maarja valla kaasava eelarve hääletuse algusest alates on meist mittetulenevatel põhjustel esinenud VOLIS hääletuskeskkonnas ID-kaardi ja Mobiil-IDga hääletamisel tehnilisi tõrkeid. Vabandame tekkinud ebameeldivuste pärast. Olukorrast tulenevalt on hääletust pikendatud 20. jaanuarini.

sahäärberid, tööstushooned, jne) tähistamiseks objektide kunagise asukoha vahetus läheduses.

PEA MEELES!

Kaasava eelarve hääletus toimub ainult volis.ee keskkonnas 4.-20. jaanuar 2021.

Hääletus algas 4. jaanuaril kell 9.00 ja lõpeb 20. jaanuaril kell 17.00.

Hääletamiseks on võimalik kasutada Väike-Maarja Vallavalitsuse kantseleis, Rakke teeninduspunkti, avalikus internetipunktis ja kõigis valla raamatuko-

gudes asuvaid kliendiartvuteid asutuste lahtiolekuaegadel.

Hääletamisel osaleja identifitseerib ennast elektroonilises hääletuskeskkonnas ID-kaardi või Mobiil-IDga.

E-hääletamiseks on vaja kehtivate sertifikaatidega ID-kaarti või Mobiil-IDD ja PIN-koode.

Hääletusel saab osaleda iga vähemalt 14-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Väike-Maarja vallas.

Hääletada saab ühe ettepaneku poolt. Hääletamine on salajane.

Hääletamise tulemusena reastatakse ettepanekud vastavalt saadud häälte arvule, alustades enim häali saanud ettepanekust.

Hääletustulemused avalikustatakse 20. jaanuaril kell 17.00.

Elluviimisele kuulub üks või mitu ideed, mis lähtuvalt ettepaneku eeldatavast maksumusest mahuvad 15 000 euro sisse.

Lisainfo: Ene Preem, arendusnõunik, telefon 329 5766, e-post ene.preem@v-maarja.ee.

HEA TEADA

Taotluste vastuvõtt hajaasustuse programmi algab veebruaris

Selle aasta hajaasustuse programmi toetuste vastuvõtmise periood on 01.02.2021–01.04.2021.

Hajaasustuse programmi kaudu rahastatud toetuse abil on võimalik välja ehitada veevärk ja kanalisatsioon, teha korda koduõuest suurele teele viiv juurdepääsutee või paigaldada autonoomseid elektrisüsteeme. Projektide teostumise panustavad võrdsele nii riik, kohalik omavalitsus kui ka taotleja.

Taotlus esitatakse iga toetatava valdkonna kohta eraldi. Toetuse maksimaalne summa on 6500 €, taotluse osakaal projekti maksumusest on maksimaalselt 67%, omafinantseering 33%. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka ajavahemikus 2016 – 2020 hajaasustuse programmist saadud toetuse summa.

TOETATAVAD TEGEVUSED:

- majapidamise joogivee kättesaadavuse tagamine;
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimise tagava süsteemi rajamine;
- aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine;
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

TINGIMUSED:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematu taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Neile kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne, sealhulgas varasemalt hajaasustuse veeprogrammist ja hajaasustuse programmist saadud toetuse kasutamise aruanne, olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimise maksimaalne kestus on 15 kuud.

Hajaasustuse programmi info avalikustame Väike-Maarja valla kodulehel www.v-maarja.ee.

Leie Nõmmiste
keskkonnanõunik

Kaardistame kasutuses olevate asbestitoodete koguseid

Asbest oli 30 – 40 aastat tagasi üsna laialdaselt kasutatav materjal. Seda sisaldub eelkõige eterniidis, kuid leidub ka muudes vanades ehitusmaterjalides.

Eterniiti on nii kasutuses kui niisama vedelemas üsna palju. Aga kuna see on kaalult raske ja tema käitlemine kallis, siis tasu eest jäätmejaamadesse jõuab eterniiti suhteliselt vähe. Eterniidi tulevad kiud võivad õhku lendlema pääsedes tekitada pikas perspektiivis tõsiseid tervisehäireid.

Mullu sügisel koguti tasuta koostöös Sihtasutusega Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) ja Lääne-Viru Jäätmekeskus MTÜ-ga Väike-Maarja vallast kokku 61,32 tonni eterniiti, mille käitlemist rahastas SA KIK. Väike-Maarja ja Rakke jäätmejaamadesse toodi 2019. aastal kokku 40 tonni asbestisisaldavaid jäätmeid.

Teadaolevalt leidub seda materjali meie koduhoovides ja mujalgi veel küllaga, mistõttu alustas Keskkonnaministeerium Eestis veel ringluses oleva asbesti sisaldavate toodete koguste kaardistamist, eesmärgiga planeerida järgmiste perioodide toetusvahendeid asbesti sisaldavate jäätmete kogumiseks.

Selleks, et saaksime Keskkonnaministeeriumile edastada 01.02.2021 Väike-Maarja valla osas võimalikud täpsed andmed, siis kutsume teid üles teatama Väike-Maarja valla territooriumil asuvatest asbestijäätmete kogustest. Andmeid ootame nii füüsilistelt kui juriidilistelt isikutelt kuni 25.01.2021.

Kaardistamiseks on vajalikud järgmised andmed:

- kinnistu täpne aadress, kus asbest asub (asula, kinnistu nimi, võimalusel ka katastri nr);
- omaniku või elaniku kontaktandmed (nimi, telefon või e-post);
- asbestijäätmete kogus tonnides (1 m² eterniiti on umbes 15 kg).

Andmeid kogub Väike-Maarja vallavalitsuse keskkonnanõunik Leie Nõmmiste. Täiendava info saamiseks võite helistada 329 5756; 5348 8787 või saata e-kirja leie.nommiste@v-maarja.ee.

Eterniiti on kasutuses kui niisama vedelemas üsna palju. Foto erakogu

Vallavanema kuu

Kas vastab tõele, et kalendriaasta kõige tervislikumad päevad on just nüüd – jaanuarikuus? On ju meist paljud uue aasta hakul endale, oma lähedaste ringis, või isegi sotsiaalmeedias, andnud lubadusi: vähendan alkoholitarbimist, toitan tervislikumalt, lähen trenni, võtan kaalust alla, lõpetan suitsetamise, olen rohkem perega. Ei ole ju eriti üllatav nimekiri. Kas leidsid ka nende hulgas mõne oma lemmiklubaduse, mis on juba nii lemmikuks muutunud, et tundub isegi kahju, kui see saaks täidetud. Ilma teadusartiklile viitamata, on mulle infomaailmast meelde jäänud, et ligikaudu 75 protsenti nendest lubadustest muratakse juba veebruaril esimesel nädalal. Miks? Lihtsalt laiskus? Või oskad Sa näiteks kirja panna viis tegurit/takistust, mis summutasid just Sinu motivatsiooni nendest kinni pidada. Sõbrad pakkusid suitsu, ei leidnud sobivat trenni/treenerit. Horoskoop ütles, et aktiivne liikumine on hetkel vastunäidustatud... ja muu selline, sest oleme ju tohutult loovad isendade takistusi välja mõtlema. Kuid äkki ei peagi see olema uue aastalehe keeramine, äkki ei pea see olema üldsegi lubadus. Lubadusest tähtsam on tegu. Hea mees, kes lubabki. See vanasõna ei pea olema igal hetkel oluline. Tegutseda ja toimetada teadlikult ning iga päev tervislikult saad Sa ainult ise, just Sinul endal on kõige suurem mõju oma tänasele ja ka homsele elulaadile.

Muidugi on võimalik süüdlane leida ka kohaliku omavalitsuse näol, sest kui vaadata, mille korraldamisega peab üks omavalitsus hakkama saama, siis nimekiri on pikk. Küllalt loovalt lähenedes leiab nende hulgas ka teema, miks ei saa oma lemmiklubadusi täita. Valla korraldada (rõhk on sõnal korraldamine) on valla asutuste ülalpidamine (sh koolid, lasteaiad, sotsiaalabi ja sotsiaalteenuste osutamine, eakate hoolekanne, kultuuri-, spordi ja noorsootöö, elamu- ja kommunaalmajandus, veevarustus ja kanalisatsioon, heakord ja jäätme-käitlus, ruumiline planeerimine, teede ja tänavate korrashoid ning ühistransport. Vahel tuleb ka tegutseda teemadel, mida vallal tegelikult ei oleks vaja seadusest tulenevalt teha, kuid vajadus kohalikul tasandil on suur ning liht-

salt „elu“ nõuab seda. Näiteks tervishoid. Väike-Maarja vallavalitsus lööb kaasa nii OÜ-s Väike-Maarja Tervisekeskus kui ka maakonna tasandil MTÜ-s Rakvere Haigla. Samas on võimalik osa kohustusi delegeerida. Näiteks veevarustuse- ja kanalisatsiooniteenuse eest vastutab kaudselt omavalitsus, kuid lepingulistest suhetes on meie valla ettevõtteid kui ka eraisikuid otseselt OÜ-ga Pandivere Vesi. Jäätmekäitlusest oleme segaolmejäätmete äraveo teenuse ostnud sisse avaliku hankega ning eraettevõtja on mitmed aastad meie piirkonnas seda teenust osutanud. Vahemärkusena saan öelda, et 2021. aasta kevadel on algamas uus lepinguperiood segaolmejäätmete veoks. Uus periood tuleb tänasest erinev ja kaasaegsem ning jäätmete sorteeritult kogumine annab nii korterelamutele kui ka eramajade omanikele oluliselt rahalist kokkuhoidu jäätmete üleandmiskuludelt. Kes jäätmeid sorteerida ei soovi, sellel kulud tõusevad. Soovitan tutvuda valla kodulehel oleva uue jäätmehoolduseeskirjaga ning lugeda meie Infolehest lähikuudel ilmutatavate selle kohta.

Seda, mida omavalitsus konkreetselt igal aastal teeb, väljendab arvude keeles valla eelarve. 2020. aasta detsembris kandis vallavalitsus vallavolikogus ette valla 2021. aasta eelarve I lugemisel oleva eelnõu, ning nagu tavaliselt, on enne II lugemist avalikustamise periood. Juhul kui kõik õnnestub on eelarve eelnõu uuesti vallavolikogu istungil 18. veebruaril. Väike-Maarja vald koos oma 20 hallatava asutusega annab tööd umbes 350 inimesele. Koos investeeringutega on kõik kulud kokku planeeritud 12,8 miljonit eurot. Sellest investeeringuteks on planeeritud 3,1 miljonit eurot, personalikuludeks 6 miljonit eurot (sh haridusvaldkonnas 3,8 miljonit) ja majanduskuludeks 3 miljonit eurot. Planeeritud põhitegevuse tulud vähenevad võrreldes 2020.

aasta eelarvega 1% võrra tulenevalt koroonaviiruse põhjustatud piirangutest ja eeldatavast majanduslanguksest (võrreldud on 2020. aasta eelarvet ilma keskvalitsuse erakorralise koroonaa-

viiruse mõjude leevendamise toetuseta). Kõikides hallatavates asutustes on 2021. aasta personali- ja majandamiskulud ning investeeringud planeeritud nende vajadusi silmas pidades. Samas kõike korraga ei jõua ning tulude-kulude tasakaal on oluline. Kui keskvalitsuse kulutused on suuremad kui tulud, siis meie omavalitsuses planeerime eelarvet koostada säästlikumalt. Säästliku majandamise eest vastutab nii vallavalitsus kui ka vastastikuselt koostöös iga allasutuse juht. Personalikulude planeerimisel lähtuti seisukohast, et 2021. aastal omavalitsuse üldine palgafond ei suurene, va põhjendatud juhtudel alla 800-eurose töötasuga ametikohtadel, või seal, kus palgatõusu surve on tugevam (tublid hooldekodude töötajad).

Korralikuks väljakutseks on 2021. aastal investimisegevus. Olulisemad planeeritud tegevused on järgmised: Rakke kultuurikeskuse rekonstrueerimine multifunktsionaalseks teenuskeskuseks 720 000 eurot (millest toetust on võimalik saada kuni 253 500 eurot); Väike-Maarjasse staadioni projekteerimise ja rajamise I etapp 500 000 eurot (millest toetus 250 000 eurot); Liivi pargi ning Väike-Maarja gümnaasiumi ümbruse haljastusprojekti I etapp 200 000 eurot ning investeeringud teedesse ja tänavatesse ligikaudu 1,37 miljonit eurot (summa lõplik suurus on seotud erinevate projektide õnnestumisega käesoleval kalendriaastal). Vallavalitsusel tuleb koos kogukonnaga pingutada, et suudaksime ka 2021. aastal astuda olulise sammu parema elukeskkonna suunas. Kindlasti on oluline, et ka meie ettevõtjad keerulises majandus-situatsioonis toime tulevad ning oma tegevust jätkaksid ja edasi areneks.

Talvetaat on meie teinud kingituse. Metsades ja suusaradadel on avanenud muinasjutumaa. Aitäh, et olete saatnud vallavalitsusele imekauneid loodusvaateid koduvallast. Paljud neist oleme avaldanud ka meie sotsiaalmeedia lehel. Tore on kohata suusaradadel peresid koos lastega, eks need esimesed kilomeetrid suuskadel on olnud kõigile raske. Pidev harjutamine teeb (maailma)meistriks.

Lõpetuseks Maalehest pärit mõttekild: varja end maskiga, kuid tee nähtavaks helkuriga.

Indrek Kesküla
vallavanem

Eelarve eelnõus on korralik väljakutse: ehitusaasta 2021. Mõistlikus koosmeeles on see teostatav. Foto Kristel Kitsing

Metsaomanike vastuvõtt vallamajas

Erametsakonsulent Aadu Raudla võtab metsaomanikke vastu Väike-Maarja vallamajas üle nädala neljapäeviti kell 10.–12.00.

Vastuvõetupäevad 2021. a esimesel poolaastal on: 14.01; 28.01; 11.02; 25.02; 11.03; 25.03; 08.04; 22.04; 06.05; 20.05; 03.06 ja 17.06.

Oodatud on kõik metsaomanikud metsandust puudutavate probleemidega (metsa uuendamise, hooldamine, raied,

erametsaomanikele makstavad toetused).

Erametsaomanike nõustamine on riigi poolt toetatav. Kuni kolmetunnise nõustamise eest ei pea metsaomanik maksma (va transpordikulud, juhul kui on vaja käia metsas).

Telefoni ja e-kirja teel võib pöörduda teile sobival ajal.

Aadu Raudla tel 524 8963, e-post aadu.raudla@gmail.com.

Metsaomanikud saavad metsandust puudutavates küsimustes tasuta nõu. Foto Shutterstock

ELANIKE ARV VÄIKE-MAARJA VALLAS 2021. AASTA 1. JAANUARIL – 5828

Vallavalitsuses

VALLAVALITSUSES 02.12.2020

KESKKONNAKOMPLEKSLOA MUUTMISELE ARVAMUSE ANDMINE
 • nõustuti AS HKScan Estonia Kaarma broilerifarmi muudetud kompleksloa nr KKL/318346 eelnõu ja selle muutmise otsuse eelnõuga.

TEENUSTE HINNAKIRJA KINNITAMINE, JÄÄTMEJAAMAD

• kinnitati Väike-Maarja valla jäätmejaamade (Väike-Maarja, Rakke ja Simuna) teenuste hinnakiri.

SALLA TURBATOOTMISALA KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ARUANDE KOOSKÖLASTAMINE

• kooskõlastati OÜ Vestur Salla turbatootmisala keskkonnamõjuhindamise aruanne.

KATASTRÜKSUSTELE KOHA-ADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Ao külas asuva Saluse katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Saluse Ao küla, sihtotstarbega maatulundusmaa ja Kasekünga Ao küla, sihtotstarbega maatulundusmaa.

KORRALDUSE MUUTMINE, LÄHIAADRESS

• tehti vallavalitsuse 25.11.2020 korralduses nr 812 järgmised muudatused:
 ◦ sõnastati punkt 3 järgmiselt: „Määrata Võivere külas asuva ehitise teenindamiseks vajalikust maast moodustatava katastriüksuse koha-aadressiks Mürgi Võivere küla Väike-Maarja vald Lääne-Virumaa“.
 ◦ sõnastati punkt 4 järgmiselt: „Määrata Mürgi katastriüksuse sihtotstarbeks tootmismaa“.

KASUTUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati kasutusluba Osahingule TIM-BERTEHNIK päikeseelektrijaama kasutamiseks aadressil Ebavere küla, Võilille.
 • väljastati kasutusluba vallavalitsusele Väike-Maarja – Triigi jalg- ja jalgrattatee I etapi kasutamiseks riigimaantee nr 17191 Väike-Maarja – Simunatee km 0,175 – 2,07 kõrval asukohaga Väike-Maarja alevik ja Müüriku küla.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• otsustati määrata projekteerimistingimused Greengrow Osahingule hoone projekteerimiseks aadressil Ebavere küla, Roosiaia.

SOTSIAALTEENUSE KOMPENSEERIMINE

• otsustati tasuda isiku rehabilitatsiooniteenuste arved 2020 detsembrikuu eest MTÜ-le Loodusmeel, esitatud arvete alusel.

SOTSIAALTOETUSTE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest seitsmele taotlejale kokku summas 1145 eurot.
 • nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest isikule võla nõustamisteenuse arvete eest tasumiseks.

MUNITSIPAALKOOLIDE, ÕPILASKODU JA LASTEAEDADE TEGEVUSKULU ARVESTUSLIK MAKSUMUS 2021. AASTAL

• kinnitati õppekoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 2021. aastal ühes kalendrikuus (12 kuu arvestuses) Väike-Maarja valla üldhariduskoolides, kooli- ja lasteasutustes, huvikoolis ja õpilaskodus.

• kodus järgmiselt: munitsipaalkoolides 205 eurot; Väike-Maarja Lasteaed 338 eurot; Simuna kooli lasteaias 315 eurot; Rakke Lasteaed Leevike 394 eurot; Väike-Maarja Muusikakool 159 eurot; Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilaskodu 166 eurot.

VALLAVALITSUSES 09.12.2020

EHITISTE LAMMUTAMINE
 • otsustati lammutada Rakke alevikus F. R. Faehlmanni tee 33 asuv ehitis (internaadihoone) ja Eipri külas Kuivati katastriüksusel asuvad ehitised (kuivati ja kõrvalhoone vare).

EHITUSLUBADE VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba vallavalitsusele internaadihoone täielikuks lammutamiseks asukohaga Rakke alevik, F.R. Faehlmanni tee 33.
 • väljastati ehitusluba vallavalitsusele kuivati ja abihooone varemete täielikuks lammutamiseks asukohaga Eipri küla, Kuivati.
 • väljastati ehitusluba Estil Solar Plant OÜ-le päikeseelektrijaama rajamiseks asukohaga Uuemõisa küla, Kungla.

PROJEKTIDE OMAFINANTSEERINGU GARANTEERIMINE

• otsustati garanteerida kasutusest välja langenud internaadi (ehitisregistri kood 108039979, Väike-Maarja vald, Rakke alevik, F.R. Faehlmanni tee 33) lammutamiseks SA-le KredEx esitatud projektitaotluse omafinantseering summas kuni 2825 eurot.
 • otsustati garanteerida kasutusest välja langenud kuivati koos abihooone varega (ehitisregistri koodid 121350197 ja 221354750, Väike-Maarja vald, Eipri küla, Kuivati) lammutamiseks SA-le KredEx esitatud projektitaotluse omafinantseering summas kuni 3692 eurot.

ERASTAMISE MENETLUSE LÕPETAMINE JA HOONESTUSÕIGUSE SEADMISE VÕIMALIKKUS

• otsustati tunnistada kehtetuks vallavalitsuse 10.07.2013 korraldus nr 353 „Maostueesõigusega erastamise eeltoimingud“ ja lõpetada elamu juurde maa ostueesõigusega erastamise menetlus.
 • määrati elamu teenindamiseks vajalikust maast moodustatava katastriüksuse koha-aadressiks Avanduse küla Katku, elamu teenindamiseks vajalikuks maaks Katku katastriüksus ning jäeti hoonestusõiguse seadmise eesmärgil Katku katastriüksus riigi omandisse.
 • kinnitati Katku katastriüksuse maa maksustamishinnaks 540 eurot ja elamu eeldatavaks püsimisajaks 50 aastat.

VALLAVARA OTSUSTUSKORRAS VÕÕRANDAMINE

• otsustati müüa Avanduse külas asuv Angervaksa kinnistu hinnaga 3612 eurot eraisikule.

TOETUSTE ERALDAMINE, MUUSIKAFESTIVAL

• otsustati maksta välja toetus: Raiko Raalik summas 1500 eurot, Janari Jorro summas 1000 eurot ja Tuuri Dede summas 500 eurot.

HAP TOETUSTE KASUTAMISE ARUANDE HEAKSKIITMINE

• kiideti heaks Võivere küla Vahtra kinnistu veesüsteemi rekonstrueerimise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 4416 eurot, millest 2958 eurot on toetus ja 1458 eurot on projekti omafinantseering.
 • kiideti heaks Juganiidu kinnistu veesüsteemi rajamise projekti aruanne ja kinnitati

projekti kogumaksumuseks 4440 eurot, millest 2974,80 on toetus ja 1465,2 eurot on projekti omafinantseering.

VALLAVALITSUSES 10.12.2020

TUNNUSTAMINE
 • otsustati anda Väike-Maarja valla tänukirjad vastavalt korralduses toodule.

VALLAVALITSUSES 23.12.2020.

KAMPAANIA „VÄRVID VALDA“ ARUANDE KINNITAMINE

• kiideti heaks Rakke alevikus, Aia tn 5 kinnistul asuva kõrvalhoone fassaadi värvimistöde teostamise aruanne, mille kogumaksumuseks 204,95 eurot, millest 143,46 eurot on toetus ja 61,49 eurot omafinantseering.

PAKKUMUSE EDUKAKS TUNNISTAMINE

• kinnitati projekti „Isikukeskse erihooletandeteenuse mudeli rakendamise kohalikus omavalitsuses“ edukaks pakkujaks MTÜ Virumaa Tugiteenused pakkumus maksumusega 56 000 eurot.

SOTSIAALTOETUSE ERALDAMINE

• otsustati nõustuda täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest taotlejale summas 19 eurot. Toetus kantakse OÜ Rehabilitatsioonibi arvele.

KESKKONNALOA MUUTMISELE ARVAMUSE ANDMINE

• nõustuti osahing Pandivere Vesi muudetud keskkonnavalude nr L.VV/328045 ja nr L.VV/329549 eelnõu ja muutmise korralduse eelnõudega.
 • nõustuti Karu Agro OÜ muudetud keskkonnavalua nr L.VV/327440 eelnõu ja selle muutmise korralduse eelnõuga.

KESKKONNAKOMPLEKSLOA MUUTMISE TAOTLUSELE ARVAMUSE ANDMINE

• nõustuti AS Vireen keskkonnakompleksloa nr L.KKL.LV-54040 muutmise taotlusega.

RIIGIHANKE TULEMUSE KINNITAMINE

• otsustati kvalifitseerida Eesti Keskkonnateenus AS ja Ragn-Sells AS kui pakkujad, kes vastavad riigihanke alusdokumentides esitatud pakkuja kvalifitseerimise tingimustele ning kelle suhtes riigihankest kõrvaldamise aluseid ei esine.
 • tunnustati Eesti Keskkonnateenused AS ja Ragn-Sells AS pakkumused hankedokumentides toodud nõuetele vastavaks.
 • tunnustati edukaks Ragn-Sells AS pakkumus maksumusega 7,27eurot (käibemaksuta) 1 m³ segaolmejäätmete kogumise, veo ja käitlemise eest, kui majanduslikult soodsaim pakkumus.
 • anti Ragn-Sells AS-le teenuste kontsessioon korraldatud jäätmeveoks Väike-Maarja vallas vastavalt riigihankes (viitenumber 230005) toodud tingimustele ja sõlmiti Ragn-Sells AS-ga hankeleping.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba Emekan Invest OÜ-le päikeseelektrijaamade rajamiseks asukohaga Ebavere küla, Kaarma päikeseelektrijaam 1, Kaarma päikeseelektrijaam 2, Kaarma päikeseelektrijaam 3, Kaarma päikeseelektrijaam 4, Kaarma päikeseelektrijaam 5, Kaarma päikeseelektrijaam 6, Kaarma päikeseelektrijaam 7, Kaarma päikeseelektrijaam 8, Kaarma päikeseelektrijaam 9.

KASUTUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati kasutusluba Spordiklubile Rakke hoone rekonstrueerimisjärgseks kasutamiseks aadressil Rakke alevik, Staadioni tn 2.

• väljastati kasutusluba päikeseelektrijaama kasutamiseks aadressil Mõisamaa küla, Pähkli.

KILTSI PÕHIKOOLI HOOLEKOGU KOOSSEISU KINNITAMINE

• kinnitati Kiltsi Põhikooli hoolekogu koosseis: 1) lastevanemate esindajad: Rein Möldre, Reelika Möldre, Kristel Kitsing, Kaie Kivistu, Önnela Kuusemäe; 2) õppenõukogu esindaja Tanel Kümnik; 3) vilistlaste esindaja Ergo Eesmäe; 4) õpilaste esindaja Eliise Kivistu; 5) vallavolikogu esindaja Reet Reimann.

TOETUSE JAGAMINE

• otsustati AS Nordkalk poolt Väike-Maarja vallale eraldatud 4000-eurosest toetussummast jagada Wähja festivali korraldamise kulude katteks 2000 eurot ja Rakke rattamaratoni korraldamise kulude katteks 800 eurot. 1200 eurot jätta 2020. aastal kasutamata ning lisada järelejäänud summa 2021. aastal Rakke piirkonnas toimuvate ürituste toetuseks.
 • otsustati 2021. aasta esimestel kalendrikuudel informeerida eelnevalt Rakke piirkonna inimesi toetuse võimalusest ja jagada vallavalitsuse istungil toetussumma laekunud ettepanekute vahel.

VALLAVALITSUSES 30.12.2020.

VALLAVANEMA PUHKUSEJÄÄK

• otsustati lubada vallavanem Indrek Kesküla 2019. aasta puhkusejääk (22 kalendripäeva) kanda üle 2021.aastasse.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2020. AASTA EELARVE TULUDE JA KULUDE KINNITAMINE TEGEVUSALADE LÕIKES

• kinnitati Väike-Maarja valla eelarvest tulenev tulude laekumine ja kavandatud kulude katmine tegevusalade lõikes vastavalt lisale „Väike-Maarja valla 2020. aasta eelarve tulud ja kulud tegevusalade lõikes“.

KASUTUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati kasutusluba muuseum-tuuleveski kasutamiseks aadressil Lääne-Viru maakond, Väike-Maarja vald, Võivere küla, Tuuliku.

RENDILEPINGU MUUTMINE, SW ENERGIA OÜ

• otsustati muuta Rakke valla ja SW ENERGIA OÜ registrikood 10552918 vahel 15.08.2016 sõlmitud rendilepingut nr 6-13/33 vastavalt lisale 5.

KINNISTU KOORMAMINE ISIKLIKU KASUTUSÕIGUSEGA, VALGUSTUSMASTID

• Otsustati koormata isikliku kasutusõigusega Eesti Vabariigi omandis, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisel ning Maanteeameti valduses olev kinnistu osa Väike-Maarja valla kasuks järgmiselt:
 ◦ Tammiku külas asuvale kinnisasjale kinnistusosakonna registriosa nr 8025950, katastritunnus 66001:003:0680, valgustusmasti paigaldamiseks riigitee 17110 Tammiku-Salla-Käru maaüksusele km-1 1,19;
 ◦ Salla külas asuvale kinnisasjale kinnistusosakonna registriosa nr 7999550, katastritunnus 66001:005:1370 valgustusmasti paigaldamiseks riigitee 17110 Tammiku-Salla-Käru maaüksusele km-1 3,80;
 ◦ Emumäe külas asuvale kinnisasjale kinnistusosakonna registriosa nr 7141550, katastritunnus 66001:005:1390, valgustusmastide paigaldamiseks riigitee 17111 Olju-Salla maaüksusele km-tel 5,11 ja 2,546.

Volikogus

VOLIKOGUS 17.12.2020.

Kohal 18 volikogu liiget.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2020. AASTA II LISAEELARVE VASTUVÕTMINE

• võeti vastu Väike-Maarja valla 2020. aasta eelarve põhitegevuse tulud summas 9 218 eurot, põhitegevuse kulud summas 15 865 eurot, investeerimistegevus summas 61 800 eu-

rot, finantseerimistegevus summas 700 000 eurot.

• lubati vallavalitsusel võtta kasutusse ja lisada eelarvesse riigieelarvest ja muudelt rahastajatelt eelarveaasta jooksul täiendavalt eraldatud sihtotstarbelised laekumised ja teha nende vastavad kulud vallavalitsuse korralduse alusel.

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA 2030+

TEGEVUSKAVA 2021 – 2024 HEAKSKIITMINE
 • kinnitati Lääne-Viru maakonna arengustrateegia 2030+ tegevuskava 2021-2024.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2021. AASTA EELARVE VASTUVÕTMINE, 1. LUGEMINE

• lõpetati Väike-Maarja valla 2020. aasta eelarve esimene lugemine.

HARIDUSKOMISJONI KOOSSEISU MUUTMINE

• vabastati Liselle Tombak ja Taimi Talpas-Taltsepp hariduskomisjoni liikme kohustustest ning kinnitati Sandra Laas hariduskomisjoni liikmeks.

VALLAVANEMALE LISATASU MAKSMINE

• otsustati maksta vallavanem Indrek Keskü-

lale ühekordset lisatasu summas 1000 eurot täiendavate teenistusülesannete täitmise eest 2020. aastal seoses haridusnõuniku asendamisega alates 11. juunist 2020.

VÄIKE-MAARJA VALLA REOVEE KOHTKÄITLUSE JA ÄRAVEE EESKIRJA KEHTESTAMINE

• kehtestati Väike-Maarja valla reovee kohtkäitluse ja äravee eeskiri.

Järgmine vallavolikogu istung toimub eeldatavalt 18. veebruaril 2021.

Valla aastapäevapidu möödus väärikalt ja lõbusalt

Valla 29. aastapäeva kogunesime COVID-19 kiuste tähistama Ebavere hiiemäe serva, kus rõõmustasime üheskoos: laulsime, loomulikult ka tantsime, tunnustasime kaunite kodude omanikke ning häid töötajad. Vaatasime ka tagasi aastale 2020.

Jaanuarist jäi meelde kohtumine Kaido Hõovelsoniga Rakke raamatukogus, meie perearst Mall Lepiksoo sai aasta arsti tiitli.

Veebruaris tähistasime Kilti mõisas Eesti Vabariigi aastapäeva, nimetasime Hanno Tamme aasta kodanikuks. Volikogu esimeheks valiti Hans Kruusamägi ja inimesed hääletasid kaasa eelarve ettepanekute poolt.

Märtsis kohanesime uue olukorraga. Koolid läksid distant-sõppele. Juhendusime Ants Einsalust, kes on sitke mees, nagu kahesaja-aastane kadakas.

Aprill - vaikus.

Mai - suur vaikus avalikus ruumis. Kuid koduaiad said eriti

korda ja Äntu ning Emumäe matkarajad ei ole kunagi nii palju rahvast näinud.

Juunis lõpetasid põhikooli ja gümnaasiumiõpilased kooli. Aktused toimusid natukene tavapäralt.

Juulis said julgus ja sporditahe võitu, toimusid Ebavere Kange triatlon ja Rakke Rattamaraton. Lisaks toimus Avatud Talude Päeva avauirus kartulipealinnas Simunas.

Augustis toimus koos Rakke Päevaga väikeses Ao külas maailma esimene Wähja festival. Väike-Maarjas toimus kodukohvikutepäev. Võivere tuulikus hakati veelgi usinamalt maailmapärandist ehk Struve kaarest juttu jahvatama.

Septembris algas õnneks õpilastel normaalne kooliaeg ja mindi päriselt kooli. Uus sõna - kontaktõpe, kevadise distant-sõppe asemel. Sallas avasime raamatukogupunkti, Kartulipealinnas nopiti talgukorras kartuleid. Kuu lõpupoole meenutasime Porkuni lahingus hukkunuid.

Oktoobris toimus Wiedemanni keelepäev, keeletammik rikastus Helle Metslangi nimipuuga. Kiltis pidasime admiral Krusensterni 250. sünniaastapäeva auks konverentsi. Toimus ka Rahvamajade Päev. Päril oktoobri viimasel päeval taasavasime Lebaveres heatahtlike toetajate eestvõttel taastatud metsavennapunkri, Väike-Maarja kirikus avasime mälestustahvli Lääne-Virumaa metsavendade mälestuseks ning pidasime seltsimajas ka päevakohase konverentsi.

November tõi laulud laste suule ja toimus Popp-Tipp Popp-Täpp laste lauluvõistlus ning kõlasid Vello Jürna nimelise vokalistide konkursi osalejate hääled. Süütasime adventituled Rakkes, Simunas ja Väike-Maarjas.

Detsembris vahetas Triigi raamatukogu asukohta. Kohalik näitering astus seltsimajas üles etendusega „Võlukook ja Superrott“. Aastale aetas ilusa punkti Rakke rammunaine.

6 FOTOD

1. Silmailu pakkus Ebaveres kanda kinnitanud ettevõtte Pyrocom ilutulestik. Fotod Kristel Kitsing
2. Mihkel Martjak esitas „Vissuvere polka“. Akordionil tema juhendaja ja ema Eve Martjak.
3. Sooja jooki ja pirukat pakkus Joosand OÜ, magusat ampsu OÜ Confetti.
4. Tunnustasime kaunite kodude omanikke ja häid töötajad.
5. Valla aastapäeva juhtisid Edgar Tammus ja Maire Haava.
6. Tarapita loitsis vallale tervist ja jõudu.

Väike-Maarja Vallavalitsus jagas tänukirju

Anne Põldmaad tänati valla tänukirjaga silmapaistvalt julge tegutsemise ja oskusliku käitumise eest COVID-19 kriisiga toimetulekul.

Villo Mürse sai Väike-Maarja valla tänukirja ametiülesannete õiguspärase, õigeaegse ja kvaliteetse täitmise eest. Tulemusliku töö eest valla üldilme kujundamisel, betoonist jalajälgede jätmisel ning vallaelanike nõustamisel.

Lääne-Virumaa aasta hariduspere liikmeid **Katit** ja **Tanel Kümnikut** tunnustati valla tänukirjaga südamega tehtud töö ja isikliku eeskuju andmise eest noorte kujunemisel mitmekülselt arenenud isiksusteks. Fotod Kristel Kitsing

Ene Preemi tunnustati Väike-Maarja valla tänukirjaga elukogemuse, kõrgeima professionaalsuse ja täieliku pühendumuse eest projektitaotluste esitamisel ja seeläbi valla arengusse kaasaaitamisel.

Ene Kinks pälvis Väike-Maarja valla tänukirja koostegemisele suunava mõttelaadi kujundamise ja tulemusliku sotsiaalosalakonna töö juhtimise eest Väike-Maarja vallas.

Enno Eil tunnustati Väike-Maarja valla tänukirjaga valda rikastavate rohkete spordiürituste eestvedamise eest.

Marin Pritsi tänati valla tänukirjaga positiivse hoiaku ning silmapaistva ja tulemusliku sotsiaaltöö korraldamise eest Väike-Maarja vallas.

Mary Tammetit tänati valla tänukirjaga südamega tehtud töö eest Väike-Maarja valla kauniks muutmisel ning toekapanuse eest ürituste ilmestamisel.

Merike Adamsoni tänati valla tänukirjaga positiivse hoiaku ning silmapaistva ja tulemusliku sotsiaaltöö korraldamise eest Väike-Maarja vallas.

Väike-Maarja valla Kaunis kodu 2020 tunnustused:

Maia Vainulti tänati lillerohke, värvika ja liigirikka kodusiaia eest Triigi külas.

Perekond Alti tunnustati kaasaegse ja avara kodusiaia eest Väike-Maarja alevikus.

Perekond Keäri tänati loodusega kokku sulanduva, liigirikka ja kaunilt kujundatud kodusiaia eest Lasinurme külas. Fotod Kristel Kitsing

Perekond Mürterit tunnustati vana väärtustava, suure ja korras kodusiaia eest Raigu külas.

Perekond Augervalda tänati nutika, leidliku ja omanäolise kodusiaia eest Rakke alevikus.

Ego Trallat ja **Krista Joosingut** tänati suure arengu läbi teinud kodusiaia eest Ärina külas.

Haapsalus Tšaikovski mälestuspingil. Foto Jüri Kalvet

Simuna eakate klubi Elurõõm ekskursioon Padisele ja Läänemaale

Alustasime Kiikri bussiga sõitu läbi Keila Padise kloostrisse 9. augusti hommikul. See oli esimene peatus, kus giid Marje Kidron tutvustas põhjalikult kloostril ajalugu. Padisel on üks Eesti keskaegseid paremini säilinud kloostrikomplekse. Võtsime ette jalutuskäigu vanades käikudes, keldriruumides ja ronisime ka nurgatorni, kust avanes imeline vaade ümbruskonnale.

Võimalik, et juba 13. saj keskel rajati Padisele muinasajast linnamäe lähedale kabel, millest on säilinud suur osa müüre. Riia lähedal Daugava jõe suudmes asunud Dünamünde kloostrimungad asusid Padisele 1310. a. Padise kloostril hoonete rajamise alguseks peetakse 1317. a. 1343. a. jüriöö ülestõusu käigus põletasid eestlased kloostril ja tapsid kõik 28 munku. Kuigi 1400. a. paiku saavutas klooster suurima õitsengu, oli sel valdusi ka Helsingi ümbruses, mis aga 15. saj alguses ära müüdi (ka Liivimaa valdused müüdi). Kui algas Liivi sõda (1558–1583), kartis viimane ordumeister, et rootslased vallutavad kloostril kindluse ja võõrandas kloostril. Ristkülikukujuline klooster oli rajatud kohalike maastikuolusid arvestades.

Giid tutvustas ka ruumide asukohiti: põhjatiivas kirik ja idaosas kabel. Korrus kõrgemal asus munkade magamisruum. Järgnes lääne ja lõunatiiva ruumide loetelu (eluruumid, söögisaal, magamisruumid, keldrid jne). Samuti saime ülevaate ehitustöödest 1425–1448 ja Liivi sõja ajal venelaste ehitatud kaevust ja kahest ümarmorinist.

1561. a vallutasid kloostril rootslased, 15 aastat hiljem aga venelased. See oli Tallinnale lähim venelaste valduses olev kindlus.

1580. a piirasid rootslased 13 nädalat kindluses toidumoonaga hädasolevaid venelasi ja lõpuks klooster vallutati. Kõige rohkem said kannatada lõunatiib ning ida- ja läänetiiva lõunapoolsed seinad. Ka Eesti talupoegade lipkonnad võitlesid rootslaste alluvuses (juhtideks müntmeistri sell Ivo Schenkenberg Tallinnast ja Ohtra Jürgen Harju-Madise kihelkonnast Pakri külast).

1622. a annetas Rootsi kuningas Gustav II Adolf suure osa kloostril valdustest Riia toomhärja Thomas Rammile. Uus omanik alustas kloostril osalist taastamistöödega, et rajada sinna eluruumid. Paksudesse pakiivimüüridesse raiuti uusi ukse- ja aknaavasid,

ehitati vaheseinu, ahje ja kaminaid, kirikuruumi poolitati vahelagedega. Töödeks kulus mitukümmend aastat. Mõisasüdamesse rajati iluaed koos veesilmaga.

17. saj oli Padise mõisa säravaim periood. Mõisamaja valmis alles 18. saj viimasel veerandil, 17. saj oli rajatud viijapuuaiad. Kasvasid ka marjapõõsad ja lilleaias tulbid, nelgid, nartsissid ning kaks peenart õuna- ja kirsipuu istikutega. Arvukad kõrvalhooned jäävad teisele poole jõge.

18. saj alguses alanud Põhjasõda ei jätnud Padise kanti puutumata. 1710. a puhkenud katkuepidemia viis mõnest külast hauda 3/4 elanikest. 1760-ndatel tabas mõisa järjest mitu tulekahju, neist kõige rängem oli 1766. a mai alguse tulekahju, mis hävitas alles remonditud ja laiendatud lossi täielikult. Kloostril omanik T von Ramm otsustas kloostrilhoone hüljata ja ehitada u saja meetri kaugusele uue häärberi.

Padise mõis jäi von Rammil perekonna kätte kuni Eesti iseseisvumiseni. See sundvõõrandati 1919. a Asutava Kogu Maaseadusele. Esimesed konser-

veerimistööd viidi läbi aastal 1930, siis katkesid ja algasid uuesti 1955. a suvel. Tänapäev on klooster conserveeritud. 2010–2012 aastatel conserveerimistööde läbi viidud rahvusvahelises projektis olid osalised Vantaa linnamuuseum ja lisaks arheoloogidele tudengid ja teadlased Tartu, Tallinna, Helsingi ja Turu ülikoolidest. Viimased ulatuslikud conserveerimistööd viidi läbi 2018–2019 a.

Edasi viis teekond Haapsalu piiskoplinnusesse, mis oli kindlusena kasutusel 13.–17. sajandini. Linnused kuraator Jaak Mäll rääkis meile väga põhjalikult ja huvitavalt Haapsalu piirkonnast alates jääajast, kui piirkonnas oli jää paksus u 10 km. Jää sulamisel hakkas maapind kerkima ja üksikud saarekesed ühinesid hiljem. Muinasajast kuni võõrvallutajateni oli huvitav vaadata makette ja videoklippe ning sellise jõulise ja tugeva häälega giidi ei mäleta varasematest reisidest.

Aga lossi ajaloo kohta veidi pikemalt. Eestimaa vallutamise 13. saj algul alustati kirikute ja mõisate ehitamisega. Haapsalu toomkiriku sisseõnnistamise järel 1279. a rajati kastell-linnus,

mille esimene etapp sai valmis u 1300. a. Ringmüür oli algselt 8 m kõrge, kuid hiljem kõrgendati koos rinnatiseiga kuni 15 m.

14. saj ehitati põhjakülgedele kaks nelinurkset torni ja 15. saj kõrgendati linnusemüüre veelgi. 1507–1508 rajati suur idapoolne eeslinnus. Liivi sõjas sai see tugevasti kannatada ja hiljem moderniseeriti rootslaste poolt uute kindlustusreeglite kohaselt: sissepoole rajati uus vallikraav ja veel sissepoole muldvall. Linnuse tööd katkestas 1688. a 23. märtsi öösel puhkenud tulekahju, kus said kannatada kõik eluruumid, kattus, orel. Tules hävis kõik, va kirik. Lossihoov seisid koos varemetega poolteist sajandit ja hoovi kasutas linnarahvas karjamaana.

Toomkirik koos torniga ehitati uuesti üles, pandi uus kirikukell, aga 1726. a viis kevadtorm katuse ja pühakoda jäeti maha kuni 1889. a, kui see pastor L. Rödderi algatusel ja juhtimisel taas pühitseti. Rüüstatamisi tehti hiljemgi, kuid tules ja sõdades enam kannatada ei saanud.

1980. a alustati varemete conserveerimist ja restaureeriti kirik. 2001. a avastati põhjapoolse müüri conserveerimistöödel keskaegse hoone rused. Hoone hävis arvatavasti 1563. a, mil linnust piirasid Rootsi väed.

Varem on Haapsalu linnusevaremetes korraldatud spordiüritusi, viimasel ajal ka kontserte. Valge Daami ruum ja veel muudki jäi kahjuks vaatamata. Saime ronida ülakorusele uut treppi mööda ja imetleda lossivaateid.

Tänu kooliõnne Arvo Madbergile, kes juhatas meid randa P. Tšaikovski pingi juurde, kus pärast pildistamist sõitsime Rannarootsi muuseumi. Seal tegi juhataja Ülo Kalm väga põhjaliku ülevaate rannarootslaste ajaloo läbi sajandite muuseumi kogutud eksponaatide ja asjahuviliste valmistatud näitlike materjalide abil.

Rootslased on asustanud Loo-de-Eesti rannikualasid ja saari rohkem kui tuhat aastat. Asustuse tekkimise põhjuseid võis olla mitmeid: huvi ranniku asustatusest, et oleks meresõitmisel kindlamad tugipunktid, seiklushimu ja huvi vallutada uusi alasid. Rootslaste asustusele tegi lõpu II maailmasõda, kus Nõukogude okupatsiooni kartuses olid enamused sunnitud oma kodud jätma ja Rootsi põganema. Vaatamata Eesti iseseisvuse taastamisele ja maade tagastamisele, oli rannarootsi kultuuri taastumist sellisena nagu enne sõda, sinisilmne loot. Ühiste jõududega okupatsioonialal Eestis elanud eestirootslastega loodigi Eestirootslaste Muuseum, et säilitada seda vähest, mis tänapäeval nimetatud kultuurist järel on. Muuseumi rajati Vana sadamasse. Registreerimine on

Ants Laikmaa autoportree. Foto Vikipeedia

Laikmaa majamuuseum. Foto Vikipeedia

kir- ja 28.12.1992. a, kuid ehitustööd ja materjalide kogumine võtsid aega ja esimene näitus avati 1998. a juunis.

Regulaarselt toimuvad seal kalasuitsutamispäevad ja talvine perepäev. Lisaks Vormside pulmadele on peetud kolm rannarootsi paati ja koostöös ülikoolidega pidevalt uuritud eestirootslaste eluolu ja ajalugu.

Väga uhkes jaamahoones asub raudtee- ja sidemuuseum, kuhu suundumise meigi. Ajarännak vanas vaksalis sai teoks omal käel.

Haapsalus jäid külastamata mitmed muuseumid ja Raekoda.

Peagi jõudisime A. Laikmaa muuseumi. A. Laikmaa oli Eesti kunstiajaloo üks huvitavamaid isiksusi – portretist ja maastiku maalija, lemmiktehnikaks pastell.

1955. a avati Taebila Kadarikus Haapsalu koduloomuuseumi filiaalina Ants Laikmaa Memoriaalmuuseum ja 1956. a A. Laikmaa kalmul J. Raudsepa loodud suurest rändrahnust hausasamas.

Muuseumis võttis meid vastu giidina tegutsev administraator E. Nõmm, kes rääkis Laikmaa eluost üsna põhjalikult. Tema noorusajast, õpingutest, maalimisest välismaal ja Eestis oli ülevaade tubades vitriinides. E. Nõmm tutvustas ka kõrvalhooneid, nende sisustust ja väga suurt parkmetsa ning matmispaiku (nii kunstnikule kui ka temaile väga lähedastele). Väike osa meie reisiatset käis ka Laikmaa kalmul.

Laikmaa sündis 05.05.1866. a Vigala vallas Läänemaal. Juba üsna noorena pidi tal mingi sisesund ja kaldumus olema, sest miks ta muidu oleks erilise innuga lõiganud turbamättast hobuseid või sõe ja kriidiga kodumaja ustele ja ahjudele inimkujusid kritseldanud. Nii tunti mõnikord nendes joonistustes ära mõni tuttav inimene, arvati olevat kellegi nägu. Tolleaegne talurahvas teadis kunstist vähe ja osteti

Ants Laikmaa haud. Foto Vikipeedia

Ants Laikmaa stend Taeblass. Foto Jüri Kalvet

õlitrükipilt Türgi sõjast ja põrgupiinadest. Need kirjeldused Laikmaa noorusest ja õpingutest Eestis, Riias, Saksamaal, Peterburis, ja terve eluloo on kirja pannud Endel Nirk oma raamat „Kaanekukk“. Sissejuhatavas osas kirjeldab ta kunstniku 1936. a autoportree valmimist ja Laikmaa enda selgitust sellele: „Iga inimese elus on tema elulugu ja draama, mida ainult kunstniku silm näeb ja ta sulg või pintsel võib kirjeldada, kokku võtta ja teistele, kes kirjaoskajad, lugeda anda võib.“

Kooliteed alustas Laikmaa koos vend Bernhard Laipmaniga Velise vallakoolis, teise poolaasta Vigala köstrikoolis ja järgmisel aastal Haapsalu linna algkoolis, siis Lihula algkoolis. Kirjanik Jakob Pärn andis poistele eraviisiliselt ladina keele tunde, tänu millele pääsesid vennad Pärnu gümnaasiumi. Klakuse tõttu (Ants astus ühe noorema poisi kaitseks välja) tuli sealt lahkuda ja ta jätkas õpinguid Laajuse saksa erakoolis. Pärast umbes kuu aega seal õppinud, otsustas minna Peterburi Keiserlikku Kunstide Akadeemiasse katsetele, kuid selleks oluks vaja põhjalikumalt kunstialast ettevalmistust. Edasi järgnes väeteenistus venna nime all Peterburi kavalergardide rügermentis. Ühe õnnetuse tõttu õppustel sai ta vigane (hobune langes peale), sai aasta kodus olla, töötas kodukoolimeistrina, siis määras komisjon ta uuesti teenistuskõlbulikuks. Uus komisjon Venemaal aga vabastas jälle ning järgnes sõit Eestisse. Jätkas taas kodukoolimeistrina, seekord Seljakülas. Kodumaal toimusid kohtuhaldusreformid - sakste käest võeti nende asjaajamist üle.

1889. a sügisel Haapsalus uuesti komisjonis olles sai Laikmaa tegevteenistusest vabastuse ja arvati tagavaraväkke. Järgmise suve lõpul siirdus aga uuesti Peterburi, kus üüris korteri koos veel kahe kaaslasega. Nüüd oli ka aega tutvuda Ermitaaži ja Kunstide Akadeemia ning Kušeljovi galerii rikkalike maalikogudega: Leonardo da Vinci, Raffali, Ruubensi jt kunstigigakantide töödega. Õppejõududeks oli aga enamuses konservatiivsed tegelased, kuid

ka opositsioon oli tugev - eelkõige peredevisnikud. Eelkõige Lääne-Euroopa kunstikeskustest tunti Düsseldorfit. Mitmed professorid olid pärit Eestist (baltisakslased). Järva-Jaani praosti poeg Eduard v Gebhardt oli nüüd üks Düsseldorfis professoritest. Temale saatiski Laikmaa 1891. a kevadel mõned oma viimase aja katsetööd. Peagi sai Laikmaa telegrammi, et on akadeemiasse vastuvõetud.

Peale kooliskäimise meenus selle reisil Saksamaale ka korduvalt kodukant. Nende talu, mille juba vanaisa oli Paibole tulles peremeheks saanud (esialgu koduväi), Istutanud õunapuid, teinud talumaja teise otsa laudpörandaga toad ja ahju ehitanud.

Isa oli pärast kaheaastast abielu leskmehena uuesti abiellunud esimese naise noorema õe Leenuga, kellega oli kuusteist last, kuid ellu jäid ainult kolm. Ema oli kõigest huvitatud, hakkaja, abivalmis, osavõtlik. Ta teadis kogu ümbruskonna rahva vanust ja sünniaegu. Ta arutas peast sageli õigmini ja väledamalt kui isa. Kirikulaule teadis ta peast.

Põhjalikumalt saab kunstniku elutöö ja tegemistega tutvuda Google'is kui kasutada otsingusõnas Ants Laikmaa.

Meie vastuvõtja giid aga rääkis veel Laikma sugulastest. Üks neist, bioloog Tõnu Ploompuu, annab Tallina ülikoolis tunde.

Meie reisiseltskond väikeste gruppidena tutvus nii maja, kõrvalhoonete, pargi ja hauaplatsiga. Tegime pilte ja lõpuks alustasime tagasiteed Simunasse.

Täname Väike-Maarja vallavalitsust toetuse eest ja reisijaid mõistliku käitumise ning üksteise abistamise eest, samuti Kalevit fotode ja rahaasjade korrastamise eest ning Arvit ettevalmistusel trükiste tegemises.

Jüri Kalvet grupijuht, pensionär

Väike-Maarja maratonist osavõtjad (puudub Urmas). Foto Georg-Madis Puhm

2020 - kordaminek, kahetsus, tõdemus

KORDAMINEK: TALLINNA MARATON 2020 TOIMUS VÄIKE-MAARJAS

Soojendusega tuleb alustada varakult. Nii ka toomisime - pere kõik neli liiget Rakvere Ööjooksu talve-eri stardis 28. detsembril 2019. Treeningud jätkusid 2020 talvel ja süvendatult teate küll, millal. Ei saa öelda, et oleksime hirmsad jooksupühadid (välja arvatud Jorma), meile lihtsalt meeldib liikumine ja sportlik eluviis.

Eriolukorrad (eriolukord riigis) nõuavad ka oma-moodi loomingulist lähenemist: kui ei saa sees - saab väljas, kui ei saa otsekontaktis - saab virtuaalselt, kui jäetakse ära - tee ise!

Eriolukorra algus muutis Eestis paljude inimeste elu ja tegevust. Laiaulatuslik lukustamine jättis aktiivsetele inimestele oma tervise eest hoolitsemiseks vähe võimalusi: kõnd, jooks, rattasõit.

Kuna perepoeg Jorma valmistus Tallinna Maratoniks, siis oli temale kurvastav teade juuli lõpus: viiruse leviku tõttu jäetakse Tallinna Maraton 2020 ära. Pakutud virtuaaljooks - lühidistantsidest kokkupandud 42 km, ei ole maraton. Maraton on võistlus iseenda ja kaasvõistlejatega reaalselt rajal!

Otsus sündis kohe, korraldame ise maratoni - Väike-Maarja jooksumaratoni (42,2 km). Ideed toetas Tallinna Maratoni korraldustoimkond, tingimusel, et registreerimine ja tulemused kajastuvad nende lehel, mis garanteeris ka medali ja särge.

Pere ühisesse otsusesse oli sisse kodeeritud, et see toimub ainult nüüd ja praegu, mingit kohustust me tulevikus endale ei võta. Kellel veel tuleks mõttesse korraldada täispikk jooksumaratoni, pealegi oma aega, majapidamist ja koduaeda selleks kasutades. Eks ikka Jormal, kellel jooksurajal see neli korda läbi elatud: mäslev stardikoridor, teeninduspunktid, ellujäämine jooksurajal, järleteenindus.

Vähem on enamasti alati parem. Reaalselt tuhat korda väiksemat võistlust, kui Tallinna jooksuüritus, julgesime ette võtta tänu kogemusele, mida omas Jorma, idee autor ja peakorraldaja. Tema sõnastas ka moto: „Jookseme eraldi, aga siiski koos!“. Stardikohti pakkusime 25-le, reaalselt julges kohale tulla 13 jooksupõpra. Päeva korraldustoimkond oli sama suur: 13 sõpra, entusiasti.

12. septembril kl 12 anti start Eesti Meistrivõistlustele maratonis Pirita teel Tallinnas ja Väike-Maarja maratonile Aia 10a väravas. Selleks ajaks, tänu headele abilistele, oli kõik ürituse edukaks läbiviimiseks, valmis: stardi- ja finišiala Aia tn väravas koos ajavõtusüsteemiga, 10 km ringil kaks teeninduspunkti, hoovi suures telgis maratoniala koos live-ülekandega rajalt ning vahetokollidega ekraanil, saateauto kaameraga rajal, kodukohvik võistlejate ja korraldajate toitlustamiseks, saun pesemisvõimalusega ootel, auhinnalaud medalite ja sponsorüllatustega.

Eesti meistrivõistlusel maratonis osales ca 130 võistlejat, Väike-Maarja maratonil kümme korda vähem: 10 meest ja 3 naist, noorim 18 ja vanim 73-aastane. See-eest väga isiklik ja personaalne lähenemine, iga osavõtja kohta üks korraldaja!

Kõik sujus: ilm oli igati toetav, korralduses tõrkeid ei esinenud, kõik võistlejad jõudsid finišisse. Esikoha tõi koju Tanel Kümnik, võites „estikate“ väärilise ajaga 03.13.19. Tehtud!

KAHETSUS: ETTEVAATUSEST SAAB ERALDATUS

Koroonaalõks sigitas ja sünnitas kahetsuse. Nüüd me muud ei teegi, kui kahetseme: realiseerimata projekte, ühisüritusi, koosviibimisi, ühiseid väljasõite, planeeritud reise - enamus plaanitust jäi tegemata.

Üleüldine halvatus sundis ära jätta ka Tantsuselts Tarapita planeeritud ettevõtmised: sõidu Õpetajate Rahvatantsufestivalile Haapsalus, 18.aprillil; Rahvusvahelise Tantsupäeva peokorralduse valla rahvale Rakke Klubis, 30. aprillil; osavõtu Eesti Päevast Minskis 25. juulil; Ultima Thule maratonist osavõtu ja esinemise Kuressaares 21.-23. augustini. Lohutajaid jagub: küll jõuab, teeme siis kui saab... Huvitegevust üles soojendada, peale aastast „auku“, on vaevarikas. Käesoleva aasta lootus on, et kahetsus asenduks entusiasmiga, jätkamaks pooleilolevaga.

TÕDEMUS: TEE ISE, SAAVAD RÕOMU TEISEDKI

2020 oli aasta, mil plaanidest sai peataolek ja ettevõtmistest eraldatus ning võõrdumine. Sada aastat tagasi oli sel ühine nimetaja - Hispaania gripp, mis puudutas kolmandikku elanikkonnast ja nelja laine viis elavate hulga üle saja miljoni inimese.

Viirusel on sajand hiljem ikka sama abiline - hirm. Tänapäevases infomaailmas seda kõikehõlmavam, riike ja ühiskondi halvavam.

Alternatiiv on alati olemas. Kui midagi ära jäetakse, on võimalus ise korraldada. Tõdemus: tee iseendale, saavad osa teisedki ning rõõm on mitmepoolne!

Mittemidagi tegemise aastal sai ellu viidud projekt, mille korraldamist ei osanud oodata, karta ega loota. Maratoni korralduse tõi koju kätte koroonaakriis. Kiidan oma peret ning tänan Väike-Maarja maratoni korraldajaid ja abilisi: **Kaia ja Veiko Klaan, Külli ja Aivo Urbas, õed Kadri ja Helen Altküla lastega, Indrek Kesküla, Helle-Mall ja Andres Niinemets, Arli Liivalaid, Aleksei Mershin, Kai Luik, Urmas Paejärv** ajavõtusüsteemiga Artrocenterist. **Georg-Madis Puhmi video: www.youtube.com/watch?v=hSJScczYpZU&t=202s**.

Aivar Liivalaid

Esikolmik naudib päeva. Foto Georg-Madis Puhm

Jõuluvananad on olemas!

Nõu ei tohiks küll ükski eestimaalane enam viriseda – kaua oodatud ja unistatud valged jõulupühad olid. Simuna koolimaja ümber olid pühad veel eriti säravvalged, sest ilma taadi poolt puistatud mõnusale sätendavale lumevaibale lisandus uus elektrivalgustus pallimänguplatsile ja lasteaia mänguväljakule. Kehalise kasvatusõpetaja kutsus õpilasi ja õpetajaid/töötajaid vaheajal vabast õhus liikumiskilomeetreid koguma. Nii kõndisin minagi kolleegidega mööda pühadesärast ja imelise lumega ehitatud Simuna ümbruses. Nii tore oli näha kelgumäel ja uisuplatsil lapsi lustimas. Nad polnud seal ükski vaid koos isadega. Emad ilmselt olid toiduvaritamisest ja koristamisest liialt väsinud ja nautisid kodus õndsast üksiolemisest. Poodidest möödudes kraakles seal üks poistekamp omavahel. Korraga kuulsin sosinat „Näe, direktor!“. Kaklus vaibus silmapilkselt, kutid tervitasid meid rõõmsalt. Teretasin vastu ja soovisin häid pühi. Pärast lohisid sõbralikult edasi, kaklus

oli ununenud. No mida sa hing veel oskad tahta!

Liikumisest veel nii palju, et mulle isiklikult oli aasta väga edukas. Osalesin viiel rahvaspordiüritusel ja läbisin igal üritusel 10 km. Virtuaalsed jooksud on sellepärast mõnusad, et saad vabalt valida aega ja kohta, millal distants läbida. Parkimisega pole probleeme ja ükski teine üritus ei ole täpselt samal päeval ja ajal. Medalid sai pärast kaela riputada nagu päris jooksuüritusel.

Palju detsembrikuusse plaanitud jäi ära, kuid mõned jõuluhõngulised üritused siiski toimusid.

4. detsembril lustisid lasteaiapärlapsed Porkuni jõulumalal.

10. detsembril käisid algklasside lapsed Rakvere teatris jõuluetendust vaatamas.

Tark ei pidavat küll tormama. Mõõdunud aasta jõulupühade tähistamisega tegime hirmus targasti, et tormasime. Otsustasime jõulupühad tähistada koolimajas traditsioonilise ööbimisega ja teha seda kaks nädalat varem kui tavapäraselt jõulupidu peetakse. Kahju oli muidugi,

Õpetaja Siiri tutvustab öölaagri reegleid. Fotod Kaja Pöldmaa

et muusikal päris lavaküpseks ei saanud, kuid esitamata see ei jää. Kui enne ei saa, siis järgmisel pühadeks ikka saab. Tantsu- ja laululapsed saavad ka veel oma oskusi loodetavasti lihvida.

Kõige tähtsam mees jõulude ajal on loomulikult jõlumees ja tema oli oma kingikottidega igatahes kohal.

Praegu hellitame siiski lootust, et äkki juba 1. aprillil võiks mingi tagurpidi jõulupidu koolilastele teoks saada. Elame, näeme.

Lasteaiaste jõulupidu toimus rühmade põhiselt ja ilma vanemateta. Jõuluvana käis, kuid kinke jagas distantsilt. Õpetaja Kätrin tegi laste esinemistest video ja nii said ka vanemad lasteaia jõulumeeleolu nautida.

Kokakunstringi lapsed jõudsid piparkoogitaigna valmis teha. Küpsetamine ja söömis-

rõõm jäid juba koduaarestis olemise ajaks. Puutööringi lapsed meisterdasid koolitöötajatele Simuna kooli logoga võtmehoidjad ja poetasid need vaikselt jõuluvana kingikotti.

Kettagolfihuvilised väisasid ümberkaudseid mänguradu ja neil tekkis mõte, et ka Simuna vastkorrastatud männikus võiks olla meil oma kettagolfirada. Poleks vaja bussisõitu, vaid võiks minna siis kui mänguisu peale tuleb. Eriti tore ajaviide on see ju siis kui spordisaalidesse ei lasta.

Jõululaulpäeval kui lapsed ja lapselapsed kuuse all kingimäe ümber evelil olid, meenus mulle üks kauge jõuluõhtu lapsepõlv. Isa tõi tuppa suure kuuse. Kinnitas selle laes oleva konksu külge ja ema tõi kolmeliitrisel purgi veega, kuhu siis kuusk sisse pisteti. Vanaema kraamis oma kummuti ülemisest sahtlist

ehtekarbi, küünlajalad ja küünlaid välja ning ühiselt me selle kuuse ehtisime. Eriti meeldis mulle ehetest üks valge servaga punane kuljus. See oli lihtsalt nii ilus. Kuusel süüdati päris küünlad, mitte elektrilised. Kardinaid tõmmati ette. Istusime üsna vaikselt, vanaemad vestsid jutte ammu möödunud aegadest. Erist pidusööki ma sellest õhtust ei mäleta. Korraga kopsiti välisuksele õige mehise ja sisse astus jõuluvana, kes kandis pikka musta kasukat ja läkiläkit, lubjavilte ning takust habet.

Kaasas oli tal suur vanaaegne riidest kartulikott ja küljel rippus suur vitsakimp. Loomulikult küsis jõuluvana: „Kas siin majas häid lapsi ka on?“. Lapsed ei julgenud piiksatadagi. Tädi ütles, et ikka on ja kohe mitu. Mu väike öde hakkas jõlumeeleest nähes haledasti nutma ja istus kogu ülejäänud õhtu hirmunult

ema süles, hoolimata sellest, et jõuluvana talle imearmsa pehme mängupingviini tõi. Ja siis hüüti minu nimi. Lugesin väriseva häälega luuletuse ja sain vastutasuks oma elu esimesed suusad. Säravpunased, millel oli kollane kiri VISU ja valge lumehelvest. Need läikisid nii uhkelt. Kupid olid ka. Sellised kollakast pilliroost ja hästi suurte plastmassrõngastega.

Järgmisel päeval meisterdas isa suuskadele sidemed peale ja sõit võis alata. Need puusused teenisid mind kuni neljanda klassini, siis olid nad lootusetult väikesed ja üks vist läks katki. Mälupildi järgi istus jõuluvana pärast kinkide jagamist saani ja kihutas sametsinises talveõhtus naabrilaste manu, kuid mälupilt võib mind petta.

Oli kuidas oli. Hobune meie kodus igatahes oli ja jõuluvana häääl kõlas tookord kangesti meie vanatädi Alma moodi. Kuigi ema arvas, et ma kujutan seda lihtsalt ette. Ja naabrilaste jõuluvana sõitis hoopis külgekõrviga mootorrattaga. Hiljem vahetas ta selle apelsinikarva Žiguli vastu, ja ka musta rüü asemel hakkas kandma punast mantlit ja häääl muutus naabrite väimehe häälega sarnaseks.

Igatahes on jõuluvananad olemas, selles olen ma päris kindel, ja nad tulevad ka järgmistel jõulude ajal. Vahet pole, millega nad sõidavad või kelle moodi häääl neil parasjagu on.

Uuel aastal ootan ennekoike pandeemia taandumist ning mõnusat talvekülma ja suusalund.

Nii minu enda kui ka kooli suusad tahavad kangesti värskes õhus ja puhtal lumel liuelda.

Kaja Pöldmaa
Simuna kooli direktor

Jõuluvana Simuna lasteaias.

Jõuluaeg tõi kingiks nukumaja

Jõuluaeg on kindlasti aasta kõige erilisem aeg. Meil käisid lasteaia päkapikud. Tõsi, oleme head lapsed olnud ja päkapikud käivad meil igal aastal, aga sel aastal tulid ka päkapikud Väike-Maarja Gümnaasiumist. 9 klassi poisid Karlis, Aivar ja Maksim ehitasid koos juhendaja Aivo Urbasega meie lasteaiale nukumaja ja alused, mille abil saame loomi õppida. Lastel on nüüd lihtne aru saada, milline loom elab metsas ja milline kodus inimeste juures. See oli poiste kooli loovtöö.

Elevust oli palju. Lapsed kogunesid kohe laua ümber ja mäng läks kiirelt. Evelil olid ka poiste juhendaja, õpetaja Aivo ning Karlis, kes kingituse lasteaeda tõi. Olid nad ju terve aasta vaeva näinud ja nüüd oli pidulik hetk käes.

Agas nukumaja ei olnudki tavaline nukumaja. See on maja, kus võivad elada kolm karu, sest majas on kolm eri suuruses voodit ja kolm eri suuruses tooli. Ja see maja võib vabalt kuuluda ka kolmele põrsakesele, kes sinna hundi eest plehku panid, sest majas on kamin, kuhu hunt saab korstnast kukkuda. Või elavad selles majas hoopis lapsed, kes korstna kaudu tulevat jõuluvana ootavad?

Oleme rõõmsad ja tänulikud! Muinasjutud on nüüd varsti selged ja olemegi naksti kooliks valmis!

Pilvi Preisfreund
Mesimummide rühma õpetaja

Loovtööna valminud nukumaja. Foto Pilvi Preisfreund

Traditsioonid kestavad, olgugi uues kuues

Kätte jõudis detsember ja iga-aastane Väike-Maarja gümnaasiumi suursündmus, tüdrukute tantsupidu. Juba paar aastakümnet astuvad sel üritusel Väike-Maarja seltsimaja lavale kõik neid igast klassist viiendikest abiturientideni. On ju tüdrukute tantsupeoks valmistumine olnud paar kuud nende iganädalaste kehalise kasvatus tunde sisuks. Seltsimaja saal ja rõdu saavad puupüsti täis klassikaaslasi, õpetajaid ja pereliikmeid. Õhk on suursündmuse ajal täis pabistamist ja elevust, pärast tulemuste väljakuulutamist rõõmuhoiseid ja pisaraidki. Tänavu läks siiski teistmoodi.

Õhtune suurüritus kahjuks aset ei leidnud, kuid 9. detsembri koolipäev oli täis tantsimist. Seltsimaja suundusid kolm-neli klassi korraga. Saalis olid kaasa elamas seekord vaid klassikaaslased, rõdult sai hea, ent pisut kauge ülevaate kooli vilistlastest koosnev žürii – õpetaja Luule Klaats, raamatukoguhoidja Karin Kiik ja õpetaja Edgar Tammus. Päeva juhtisid 8. klassi noormehed Marten Lemmik ja Indrek Tomingas. Virtuaalkultuuri-teemalisel tüdrukute tantsupeol selgitati välja kolme vanusegrupi parimad etteasted ning iga klassi silmapaistvaim tantsija. Tähtsaima auhinna ehk grand prix' pälvisid tänavu 11. klassi neid tantsuga Lauren Daigle'i loo „You Say“ järgi.

Tüdrukute tantsupeo tähtsaima auhinna võitnud 11. klass. Foto Helina Lük

Huvijuhi ja ühe korraldaja Helina Lüki sõnul paikas selline ürituse kuju algul ikka õhku pettumust, kuid aja jooksul jõudis õpilaste seas kohale rahulolu, et tüdrukute tantsupidu koos võistlusmomendiga keerulisel ajal siiski üldse aset leidis. Teemale kohaselt sai koolipere kõigist tantsudest seekord osa virtuaalselt.

VIRTUAALNE JÕULUKONTSERT
Viimasel päeval enne koduõppe suundumist sai koolipere osa jõulukontserdist. Muidugi

on tavapäraselt sellekski kogunenud seltsimaja. Seekord olid õpilased viimasel kontaktõppe aastal oma klassides klassijuhatajatunnis ning said jõuluolemuse kätte ekraani vahendusel.

Õpilased esitasid jõulu- ja talveteemalisi laule, pillirühma poolt muusikapalu, show-tantsu ning rahvatantse. Juhendasid õpetajad Helve Noorind, Ly Ipsberg, Egne Liivalaid ja show-tantse Kelli Liblikas. Jõulukontserdi sidusid vaheteks-tidega tervikuks 8. klassi õpilased Marianne Kortin ja Annabel

Ojasalu oma loovtöö raames.

Üks juhendaja Ly Ipsberg, kes etteastena oli toonud kogu algklasside maja õpilased õue laulma, tõi välja, et erinevate koosseisudega oli jõulukontserdikas valmistatud juba sügisest alates ning sellega sooviti ühiselt luua jõulumeeleolu. Olgugi ekraani vahendusel, pani koolikaaslaste hubane kontsert keerulisele aastale helge punkti.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilastel on võimalus kogeda ettevõtjaks olemist

äbi käesoleva õppeaasta tegutsevad Väike-Maarja gümnaasiumis mai lõpuni neli firmat, mis on registreeritud Junior Achievement Eesti õpilasfirmade registris. Neist kaks on õpilasfirmad, mida veavad 11. klassi õpilased, ja kaks minifirmad, mida peavad 7. klassi õpilased. 11. klassi õpilased teevad seda gümnaasiumi praktilise töö raames, 7. klassi õpilased põhikooli loovtööna.

Õpilasfirmad (ÕF) on K&E&A ja Muhe Smuuti ning minifirmad (MF) SweetBeauty ja Käsitöö-eided. Õpilaste firmasid toetab ja suunab ettevõtluse, majanduse ja karjääriõpetuse õpetaja Anneli Kütt.

Ettevõtluse õpetaja Anneli rääkis, et ettevõtluse tundide raames loodi 7. klassis veel minifirmasid, mida ei registreeritud tegevfirmadeks. Nende eesmärgiks oli müüa tooteid Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside jõululaadal. Jõululaat jäi paraku keeruliste olude tõttu ära, kuid õpetaja Anneli Kütt saavutas kokkuleppe kohaliku Järva Tüü Koopi kauplusega, et õpilased saaksid müüa oma kaupu jõulueelsel laupäeval Väike-Maarjas poe ees õues.

Lisaks eelnevalt nimetatud registreeritud firmadele müüsid enda valmistatud tooteid MF ASRA – puidust seinapiltide ja puidust võtmehoidjaid, MF ILU SULLE – küünlaid ja huulepalsameid, MF Kõpsiseimeistrid – küpsiste valmistamiseks mõeldud toorainetega purke ehk „Kõpsise valmistamise segu“.

Rääkisime õpetaja Anneliga sellest, mida õpilas- või minifirma loomine õpilastele annab. Üheks olulisemaks aspektiks on muidugi võimalus, mida ilma taganttõuketa ei pruugi muidu elus ette tulla – võimalus kogeda ettevõtjaks olemist. Õpilastes areneb ettevõtlikkus, algatusvõime, loovus, suhtlemisoskus, meeskonnatööoskus ja palju muudki. Sellele lisaks rõhutas õpetaja Anneli toodete/teenuste müügiõskuse tähtsust: „Endas tuleb leida julgus pöörduda kliendi poole ja tooteid pakkuda, aga sageli ka leppida olukorraga, kus klient osta ei soovi. Selle käigus jõuab kohale teadmised, et toota ju võib, kuid selle müük on väga keeruline.“

Firmades tegutsevatel õpilastel on hea võimalus osaleda Junior Achievementi ja Lääne-Viru Arenduskeskuse poolt korraldatavatel koolitusel ja laatadel. Kindlasti saavad õpilased tegevuse käigus teadmisi ja oskusi raamatupidamise kohta. „Ettevõtluses peavad finantsid korras olema. Kulutada ei saa rohkem, kui ettevõttesse investeeritud on. Samuti ei ole neil lubatud kasutada sponsori. Kogu tooraine, mida nad toote valmistamiseks vajavad, tuleb osta, kaasa arvatud tooraine/materjalid vanematelt,“ rääkis õpetaja Anneli.

„Meie kooli praegustes õpilas- ja minifirmades on kindlasti tegutsemas inimesi, kellel on potentsiaali olla tulevikus ettevõtja,“ usub juhendaja Anneli Kütt. Ettevõtluskogemuse ja ehk ka ettevõtluspisiku saavad aga kõik.

Eestis õpilas- ja minifirmade arv kasvab. Õpetaja Anneli teadis rääkida, et järjest rohkem on koole, kus on õppekavas ettevõtluse tunnid või ettevõtluse huviringid.

Eelmisel õppeaastal loodi Eestis 450 õpilas-

ÕF K&E&A. Foto Anneli Kütt

firmit, sealhulgas 96 minifirmat ja 56 kutsekooli õpilasfirmat. Kokku oli kaasatud 219 kooli ja 13 817 õpilast.

Kui äriidee hästi tööle hakkab ja õpilasfirma liikmed on motiveeritud, võib kooliaegsetest katsetustest välja kasvada ka toimivad n-õ pärisfirmasid. Headeks näideteks on õpilasfirmadest tuule tiibadesse saanud teadust populariseeriv Kolm Põrsakest, valemitega kaustikuid tootev Realister OÜ, puidust käekellid tootev Woch, biojätmeid lagundavaid prügikaste tootev Festera Bioboxes OÜ, šokolaadilusikaid tootnud Spoony.

„Tähtis on, et õpilased saavad ettevõtluskogemuse ja arusaamise, et raha teenida ei ole lihtne, kuid ettevõttes sõltub väga palju endast ja meeskonnast, kellega koos firma luuakse,“ võttis õpetaja Anneli olulise kokku.

Väike-Maarja gümnaasiumis praegu tegutsevate ettevõtete tegevjuhid vastasid kolmele küsimusele ja jagasid tänaseks saadud kogemusi.

1. Mida olete oma meeskonnaga firma tegemise käigus õppinud?
2. Huvitav seik ettevõttega seoses.
3. Kust teie tooteid osta saab?

ÕF Muhe Smuuti valmistab ja müüb smuutisid. Tegevjuht on Küllly Teer, raamatupidaja Reeno Aksel Aava ja turundusjuht Brita Moorits.

KÜLLLY TEER:

1. Oleme meeskonnaga kindlasti õppinud ajaplaneerimist ja saanud tunda, mida tähendab asju viimasele minutile jätta. Lisaks oleme õppinud suhtlemist võhivõrastega, ja kuidas jääda viisakaks, kui puutuda kokku ebaviisaka inimesega. Meile endile on need ka tulevikus väga kasulikud

oskused.

2. Pisikesi äpardusi on meil olnud ikka. Näiteks juba esimesel päeval koolis müües mõtles üks blenderitest, et „on hea aeg minna pensionile“ ja lõpetada töötamine. Rakvere Põhjakeskuse laadal käis huvitavaid inimesi, näiteks võrreldi meie kahte kolleegi, et kummal on lahkemad silmad.

3. Meie smuutisid saab osta koolis, kuid oleme müünud ka laatadel Rakvere Põhjakeskuses ja Väike-Maarja Konsumi ees. Neid laatasid, kus pakume oma smuutisid, tuleb kindlasti veel. Firma tegevusest ja müügipäevadest saab informatsiooni Facebooki lehelt Muhe Smuuti.

Õpilasfirma K&E&A tegeleb ruumilõhnastajate tootmise ja müümisega. Tegevjuht on Anete Tomingas, raamatupidajaks Kristina Kaasik ja turundusjuhiks Egle Kortin.

ANETE TOMINGAS:

1. Meie valmistame Eesti käsitöölidest ruumilõhnastajaid. Firma loomise käigus oleme õppinud seda, et asju tuleb hakata planeerima ning tegema juba varakult. Siiani oleme osalenud kahel laadal ning iga kord tuleb meil uusi ja põnevaid ideid, kuidas tooteid paremaks muuta. See annab meile entusiasmi edaspidiseks, kuna oleme üha enam oma tootega rahul.

2. Üheks huvitavaks seigaks ja väikseks põntsuks meie firmale oli untsu läinud tellimus. Soovisime tellida ruumilõhnastajate jaoks bambusest pulki, mis on üks tähtsatest osadest toote juures. Leidsimegi sobiva pikkusega pulgad. Ootasime enda tellimust pikalt ning mõni päev enne laadaleminekut tuli teade, et pakk on kohal. Pakki avades saime suure pettumuse osaliseks, sest olime peenikeste bambuspulkade asemel tellinud hoopis jäätisepulgad.

3. Meie tooteid saavad osta kõik soovijad. Need on mõeldud inimestele, kes armastavad erinevaid aroome, aga sooviksid lõhnaküünalde vaheldust. Oleme leitanud Facebookis nimega ÕF. K&E&A, Instagramis of.kea ja meili teel õpilasfirmakea@gmail.com.

Minifirma SweetBeauty toodab söemaske, huulekoorijaid ja pulgakooke. Tegevjuht on Eva-Angelica Kaldaru, raamatupidaja Elisabeth Ervald, tootmisjuht Angelina Alt, turundus- ja müügijuht Karolina Alt.

EVA-ANGELICA KALDARU:

1. Me oleme kahtlemata õppinud koostööd ja ajaplaneerimist, aga ka kiiret mõtlemist ning kannatlikkust.

2. Üks asi, mis mul kohe meelde tuleb, on see, kui me arvasime, et meie tooteid ei jõua õigel ajal kohale. Nii me hakkasime juba uusi tooteid otsima, mille saaks kohe kätte. Kui olime leidnud ühed, mis meeldisid, tuli kiri, et meie tooteid ei ole kohal.

3. Kõigil inimestel nii koolis kui ka koolist väljas on võimalik tellida meie tooteid Facebookist MF SweetBeauty ning Instagramist @mf.sweetbeauty nime alt.

Minifirma Käsitöö-eided valmistab käsitöö ehteid, võtmehoidjaid ja heegeldatud tassialuseid. Tegevjuhiks on Carolina Kaasik, raamatupidajaks Anete Kell ja turundusjuhiks Aili Tammoja.

CAROLINA KAASIK:

1. Meie oleme firma tegemise käigus õppinud, kuidas suhelda erinevate inimestega ja rahaga välja tulla ning oleme saanud väga palju uusi teadmisi firma loomise jms kohta.

2. Väga selliseid huvitavaid seiku pole olnud.

3. Meie firma tooteid saab tellida Facebooki lehelt nime alt MF Käsitöö-eided.

Väike-Maarja Gümnaasiumis loodi esimesed õpilasfirmad 2016. aastal, alates sellest on igal õppeaastal tegutsenud koolis mõni õpilasfirma või minifirma.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

ÕF Muhe Smuuti ja MF Käsitöö-eided. Fotokollaaž Brita Moorits ja Anu Kell

MF SweetBeauty. Foto Anneli Kütt

HEA TEADA

Rakke raamatukogu. Foto Kristel Kitsing

Rakke raamatukogus läheb põrand remonti

18. jaanuarist läheb väljavahetamisele Rakke raamatukogus laenuosakonna põrand, mistõttu on teenuse kasutamine sel perioodil piiratud.

Raamatukogu ukсед jäävad remondi ajal külastajatele küll avatuks, aga raamatukoguteenuste kasutamine sel perioodil on piiratud, sest ära tuleb mahtuda üsna kitsale pinnale.

Remondi ajaks paigutatakse seal asuvad raamatud raamatukogu teistesse ruumidesse. Raamatute pakkimine toimub 11. jaanuarist ning suurt osa neist vahepealsel ajal uuesti lahti ei pakita.

Oma laenuosust soovist sel perioodil on soovitatav lugejal ette teada anda või laenutada endale vajalik raamat juba varakult.

Remonttööde täpne kestus pole teada, aga mõne nädalaga tuleb siiski arvestada. Täpsemat infot saab raamatukogust tel 32 91 266; e-postil raamatukogu@rakke.ee.

Kadi Keär

Triigi raamatukogu vahetas asukohta

Triigi raamatukogule oli detsember lisaks jõulukuule ka kolimis-kuu. Raamatusõpradel tuleb edaspidi lugemisvara laenutamiseks seada sammud spordihoonesse.

„Nüüd on erinevad asutused koos ühe katuse all. Saime rendipinnalt ära, hubased olud ning head naabrid,“ täpsustas Väike-Maarja Valla Raamatukogu juhataja Kristel Lehtme.

Sisepääs raamatukokku on spordihoones esimesest, kortermajadepoolsest uksest. Teise korruse katusekambritest esimehe on sisse seatud laenuosalaks ning avar eesruum kohandatakse lugemise ja perioodikaalaks. Raamatukogu on külastajatele avatud samadel aegadel kolmel päeval nädalas. Endised on ka kontaktid ning abivalmis raamatukoguhoidja Tiit Grünthal viib lugejad taas lugude ja teadmistega kokku.

Pidulikuks avamiseks saame kokku siis kui ümbritsevad olud jälle koosviibimisi lubavad.

Kristel Lehtme

Triigi raamatukogu sai mugavad ruumid. Foto Kristel Lehtme

Rakke kool sai tiitli „Hea kooli teerajaja 2020“

Rakke kool osales tunnustusprogrammis „Hea kooli teerajaja 2020“ ja pälvis tiitli „Hea kooli teerajaja 2020“.

TÜ eetikakeskus tunnustas Rakke kooli turvalise ja koostöise koolikeskkonna kujundamise ning koolipere vaimse heaolu väärtustamise eest.

„Hea kooli teerajaja“ tiitli ja logoga tunnustatakse kooli, mis teeb kogu organisatsiooni arendamisel väärtuspõhise tööd, pöörates tähelepanu iga õpilase individuaalse arengu toetamisele koostöös eri osapooltega. Tunnustatud koolid on hinnanud oma tegevusi eneseanalüüsi vormis.

Nüüd on võimalus Rakke koolil kasutada kolm aastat „Hea kooli teerajaja“ logo.

Soovime Rakke koolile õnne ja jõudu tiitlile kohaste väärtuste hoidmisel!

Aasta Väike-Maarja seltsimajas

Ei teagi, kuidas see metallrotiaasta kokku võtta. See on olnud üks pöörane ja imelik aastaring. 2020 aasta on olnud ka isiklikul tasandil väga raske ja emotsionaalne, eriti aasta esimene pool, kui kõik läks lukku. Ei osanud meist keegi mõelda, et rott meile sellise aasta toob.

Jaanuaris ja veebruaris toimetasime täiesti tavapäraselt. Jaanuaris oli meil külas komöödiateater etendusega „Pimekohting“ Marika Korolevi ja Hendrik Normaniga. Etendus oli väga menukas ja rahvas võttis selle väga soojalt vastu. Jaanuari teises pooles võtsime vastu meeleoluka peoga rotiaasta, mille eestvedajaks on igal aastal Epp Kaljos. Epp juhendab idamaiste tantsude tundi, seega sellel peol tantsitakse idamaiseid tantse, millega tervitatakse uut saabuvat looma-aastat.

Veebruar oli samuti veel täiesti tavaline kuu, kuid juba hakkasid levima uudised uuest salapärasest viirusest nimega Covid-19. Meil käis külas Indrek Taalmaa, Andrus Kiviräha poolt kirjutatud monotükiga „Sinised kilesussid jalas“. Näitasime kolme filmi „Fred Jüssi film“ ja kaua oodatud „Talve“ ning lapsed said vaadata Eno Raua raamatu põhjal tehtud filmi „Sipsik“, mille raames oli meil ka perepäev. Veebruaris leidis veel aset vabariigi aastapäeva pidulik kontsertaktus ning eakate klubi Härmalõnga pidu. Enne, kui kõik lukku läks, jäi viimaseks sündmuseks esimesel poolaastal naistepäevakontsert, mille eestvedaja oli meie helitehnik Silver Aasumets. 16. märtsil pandi kogu elu seisma. Jäid ära mitmed planeeritud kontserdid, etendused, laste lauluvõistlus, jaanituli ja muidugi Pandivere Päev ning selle raames meie näiteringi iga-aastane esietendus.

Põhimõtteliselt oli kuus kuud selline aeg, kus midagi ei toimunud ja elu seisis. See oli päris kurnav. Hoidsin lõpuks ennast kursis ainult sellega, mis kultuuri puudutas. Muidugi ei tähendanud see seda, et vahepeal üldse midagi teha ei saanud. Eks sügisesi üritusi tuli ikka vaikselt planeerida, ka neid, mis kevadel ära jäid.

Septembrist hakkas elu näiliselt taas normaliseeruma. Saime alustada uut hooaega. Esimesena näitasime aprillis ärajäänud filmi „Salmonid“. Teine üritus oli 13. septembril, kui tähistasime vanavanemate päeva – esines Hanna-Liina Võsa koos kitarriist Marek Taltsiga. Septembris jäi viimaseks ürituseks Talutoidupäev. Oktoober oli see kuu, kus enamus kevadel toimuma pidanud, kuid ärajäänud üritused sai peetud. Toimusid Wiedemanni keelepäev ning Kaunistate Aastate Vennaskonna kontsert. Tegime ära ka Härmalõnga peo. Näitasime aprillis ärajäänud Vana Baskini teatri etenduse „Garaaz“ ning pidasime üle-eestilist Rahvamajade Päeva. November läks koroonaa viiruse osas tõsisemaks, kuid üritusi veel päris ära ei jäänud. Korraldasime aprillis toimuma pidanud laste lauluvõistluse Popp-Tipp Popp-Täpp, näitasime filmi „O2“ ning kevadel samuti ärajäänud lasteetendust „Topo-Ropo“, mille lavastajaks ja tegijaks oli Mihkel Tikerpalu. Veel pidasime ka seniortantsurühma Kuremarjad 30. juubelit. Novembris toimus Muusikafestival, mille raames viidi läbi ka Vello Jürna nimeline vokalistide konkurs. Selle korraldajaks oli Marju Metsman koos Opera Vetoga.

Mis sai detsembrikuust? Kuna novembris hakkas taas koroonaa teine laine pead tõstma, kehtestati uued piirangud ning iga ürituse toimumine oli suure küsimärgiga. Väga hoolikalt tuli hakata jälgima, mis valitsus otsustas. Nii hakkasidki vaikselt kõik

Etendus „Võlukook ja Superrott“. Foto Kristel Kitsing

detsembrikuu üritused katkema. Jäid ära koduste laste ja eakate jõulupeod ning seltsimaja sünnipäev, samuti kõik koolipeod. Valla aastapäeva pidasime Ebavere laululaval. Saime ära korraldada veel lubatud etendused ja kinod. 13. detsembril toimus „Agulihärrad“ etendus, mis pidi toimuma mais, 16. detsembril saime ära teha seltsimaja näiteringi poolt etendatud laste jõuluenduse „Võlukook ja Superrott“ ning kaks filmi, millest üks oli uus koguperefilm „Jõulud džunglis“. Viimane neist ei olnud väga edukas, vaatajaid oli vähe.

Toon lõpu veel mõned üleskutsed, tähelepanekud ning tänud. Aasta alguses alustas meil kunstiring Kristen Suokassi käe all. Alguses oli käijaid väga palju, kuid peale seda pikka pausi on see ring väga koomale tõmbunud. Kes ei leidnud motivatsiooni enam tulla, kuna nii pikk paus tuli sisse. Kes käib juba mujal joonistamas või siis, et õpetatakse keerulisi asju. Kellele ei panda hinnet, see ongi enese arendamiseks ja põnevate nippide õppimiseks – niisama värvimine oleks ju igav. Kellel ikkagi on huvi ja tahaks edasi käia, siis palun ärge peljake. Oleks väga kurb, kui see ring käijate vähesuse tõttu lõppeks. Kristen on väga lahe ja muhe õpetaja. Samuti käib Epp Kaljose tunnis väga vähe osalejaid. Epp on siis eespool juba mainitud idamaiste tantsude ringi juhendaja ja ootab alati huvilisi juurde. Suur kummardus Epule, et ta käib selle vähesegi pärast meie majas. Suure hülpe on teinud seniortantsurühma Kuremarjad Ene Saaberi juhendamisel, kus enam ei olegi nii seniiorid, on ka nooremaid liikmeid lisandunud. Rühm on kasvanud 12-liikmeliseks ning tagasi on tulnud ka vanu tantsijaid. Selle üle on ainult hea meel. Ene on suurepärase juhendaja ja õpetaja. Kerget jalga meie tantsijatele ning kellel huvi tantsimise vastu, tulge julgelt, kedagi ei jäeta ukse taha ja keegi ei ole liiga noor ega liiga vana.

Sügisest hakkas eakate võimlemist läbi viima Luca Faccio, kes on erialalt füsioterapeut. Selles ringis käib endiselt väga palju tublisid võimlejaid ja Luca tund meeldib meie võimlejatele väga. Tule ka sina võimlema!

Endiselt toimetab näitering Erik Ruusi käe all, kuhu ootame samuti uusi näitlemis-huvilisi juurde. Tahaksin väga kiita ja tänada meie näiteringi, nad said oma jõuluendusega suurepäraselt hakkama ja oli ka naljakas. Publikut aga oleks oodanud rohkem. Kas põhjuseks sai hirm koroonaa ees või miski muu, ei oska öelda. Seda enam, et etendus oli kõigile tasuta. Vähemalt ei olnud saal päris tühi ja oli kellele esineda. Kohal olnud publik jäi väga rahule. Kuna meie näitlejad olid nii tublid, siis päkapikud pidasid neid

meeles maitsevate kingitustega. Olete üks vingekamp ja jääme ootama uusi põnevaid esinemisi.

Aitäh Taavi Taarile, kes juhendab noortebändi Kõpsised. Nad on väga tublid ja teevad oma asja südamega ning on alati avatud esinemistele. Kahjuks ei saanud sellel aastal esineda, va Rahvamajade Päeval, mis jäi ka ainukeseks. Loodame, et uuel aastal saavad nad ennast rohkem näidata. Aitäh Merike Hövelsonile, et Kobedad Mutid ikka veel tegutsevad! Aitäh Anne-Liis Talule, kes endiselt toimetab klubi Härmalõng juures. Palju tervist ja jaksu Anne-Liisile edaspidiseks! Aitäh Kristel Lehtmele, kes tegeleb perepäevadega ja kuhu ootame ikka rohkem osalisi – on see päev ju mõeldud ikkagi tervele perele. Tulge kodudest välja! Olgem rohkem aktiivsed! Nutimaailmas ja televite ees saame alati olla. Kurb vaatepilt oli lasteetendus „Topo-Ropo“ ajal, kus kohale tuli koos lastevanematega ainult 25 inimest. Jah, saan aru, et ei julgeta viirusega seoses enam kuskil käia, kuid etenduste ajal on meil saal hajutatud, olemas on maskid ja automaatne desinfitseerimisaparaat – ohutus on igati tagatud. Kes tõesti tunneb ennast haigena, siis neil loomulikult palume koju jääda. Ma siiralt lootan, et härja-aasta tuleb parem, tervem, ja saame toimetada ilma, et peaksite haiguse ees hirmu tundma.

Suured tänud meie majahaldjale Katrin Zirgile, kes hoiab seda puhta ja säravana. Seda on märganud ka meie külaliste poolt ning oleme saanud head tagasisidid, et maja on kohe hea tulla, kõik on puhas ja ilus. Suured tänud Mary Tammetile, kes kannab hoolt, et meie maja näeks ka visuaalselt ilus välja, tuues meile huvitavaid näitusi ja kaunistades igat meie pidu. Ning muidugi aitäh meie helitehnikule Silver Aasumetsale, ilma kelleta ei kujutaks ühtegi üritust ettegi. Olete väga väärtuslikud töötajad ja lootan väga, et olete veel pikka aega meiega. Väärtustan väga teie töid ja tegemisi!

Kui aasta 2020 kokku võtta, siis külastatavus on läinud veidi paremaks, aga võiks olla veel parem, kui välja jätta koroonaa viirus, mis meie töö vahepeal seiskas. Aitäh veelkord kõikidele juhendajatele, ringidest osavõtjatele, headele töötajatele-kolleegidele. Haarama alanud aastal härjal sarvist ja liigume julgelt sellesse aastasse! Üritame ka oma reklaamidega rohkem silma paista, et ükski üritus ei jääks märkamata. Oleme ikka negatiivselt positiivsed ja kohtume peagi jälle!

Terje Kümnik

Väike-Maarja seltsimaja juhataja

Jaanuaris oli seltsimajas komöödiateater etendusega „Pimekohting“, näitlejad Marika Korolevi ja Hendrik Normaniga. Foto erakogu

Vana Baskini teatri etenduse „Garaaz“ osatäitjatega. Foto erakogu

Väike-Maarja Pasunakoortähistas 25. sünnipäeva

Möödunud aasta 6-ndal jõulukuupäeval tähistas Väike-Maarja Pasunakoort kontserdiga oma 25. sünnipäeva. See sai tubli ja publikut oli saalijagu. Kurja viiruse tõttu oli kontserdi võimalikkus suure kahtluse all. Aga ära tegime! Neli noort muusikut kahjuks lavale ei jõudnud, kuna viibisid kodus isolatsioonis.

Püüdsime kava kokku panna võimalikult vaheldusrikka. Seekord oli ka dirigente natukene rohkem. Vallo ja Taavi kõrval astusid orkestri ette ka juba tuntud tegijad Mart Aus ja Valdo Rüütelmaa Tallinnast. Kontserdi juhtis alati särav Mare Taar. Vaheldust puhkpillimuusikasse tõi laulja ja saksofonimängija Karl Madis. Seekord oli tal saksofoni asemel kaasas suupill (ikkagi puhkpill). On uskumatu, kuidas saab nii väikesest pillist välja pigistada sellist kaunist muusikat. Aplaus oli vääriiline!

Mis mahub Väike-Maarja Pasunakoort 25 aasta sisse? Palju esinemisi ja rohkelt pilliproove. Tahaksin tänada kõiki muusikuid, kes osalesid sellel kontserdil, ja ka neid, kes mingil põhjusel ei saanud osaleda. Täna suurepäraselt publikut! Täna kõiki õnnitlejaid! Täna kõiki toetajaid ja sponsoreid, kes on meile selle 25 aasta jooksul abiks olnud!

Väike-Maarja Pasunakoort mürtsub edasi. Uute kohtumisteni ja head uut aastat!

Vallo Taar
orkestri dirigent

Fotod Kairi Juhkam

Väike-Maarja Muusikakooli pere soovib tuhandeid naeratusi, sädelevat õnne ja kõikide soovide täitumist!

HEAD UUT AASTAT!

Keelemängud ehk narivoodi moodi voodi toodi narivoodi poodi

Meie emakeel ehk eesti keel ja „sõna“ on võimas vahend, mida targalt kasutades on võimalik palju korda saata. Sellest arusaamiseks ei pea olema keeleteadlane. Nagu paljud asjad, nii algavad ka keele valdamine ja enese väljandamise kvaliteet mõtetest ja mõtlemisest. On ju isegi öeldud, et sõna on mõttele kestaks. Et keel ja sisu oleks võimalikult vastavuses, tuleks keelt hästi vallata. Vastasel korral räägime üksteisest mööda, tekivad mittemõistmise ja arusaamatused. Minu arvates on eesti keel suurepärase mitmel põhjusel. Neist peamine on seotud tõsiasjaga, et see võimaldab läbi oma rikkaliku sõnavara kirjeldada erinevaid nähtusi, olukordi, tundeid jne väga detailselt ja maksimaalse täpsusega. Aga mitte ainult. Läbi eesti keele on loodud poeesiat, suurepäraseid tekste ja kõnekujunditest pakatavat väljendusrikkast loomingut. Meie emakeel on võimalusterohke, huvitav ja omapäraselt mitmekesine, mille tõendamiseks juhin läbi käesoleva kirjatüki tähelepanu kõigest üksikutele vahvatele ilmingutele.

KÕIK LAUSELIHKMED SAMA TÄHEGA

Leidke vahest aega ja proovige, kui pika sellise lause (mitu sõna) suudate kokku saada, kus kõik sõnad algavad ühe ja sama tähega (absoluutselt kõik). Igati arendav ja vahva tegevus. Tehke näiteks kodus pereliikmete vahel väike

võistlus. Terve päev on aega mõelda ja päeva lõpuks esitab iga pereliige (isa, ema, vanaema, vanaisa, õde, vend jne) oma lause või laused. Silmas võiks pidades, et see lause ei oleks üksnes (ainult) rittalaotud omadussõnade jada (kuigi kavalalt kombineerituna saab ka selle arvelt lause pikkust tublisti kasvatada), kuivõrd säiliks ka teatud loogika, sisu ja ülesehituslikult enam-vähem korrektnete struktuur. Selge on muidugi see, et ka neid kriteeriume silmas pidades on kokkuvõttes sellist ülilipikka lauset päris naljakas lugeda ja sisu raske hoomata. Juba üksnes pikkusest tulenevalt tundub ka kõige tõsisema sisuga lause ikkagi kuidagi humoorikas.

Osutades originaalselt omapoolse oodatud otsusekindlusega ohtliku olukorra ootamatusele, otsustas Oslokruusekuse ooteruumis ostukorviga Otti oodanud Olga, osta odavalt ornitoloogist onu Oskarile olevipäevaks omapoolsest optika osakonnast omapärase oranži oinastega ornamendi (29).

Kuigi kolmapäevasel koosolekul Kanada korvpallikoondise kandidaadile karmi keelu kehtestanud komisjon kartis kohaliku kogukonna kohutavat kättemaksu, kavatseti kartuste kiuste kõnekatest kahtlustest kantuna, küsida Kuubale kolitud karvaste kätega kogenud kohtuniku käest, kuidas korraldada kahetsusväärse kuriteo ka-

ristuse kandmist kõige korrektsemal kujul (38).

Malta meremeestega mestis meelemerke manustanud mitmetest mastaapsetest meedia materdustest meeleheitel maadleja Meelis Mesi manipuleeris meelsasti meie metsaomanike muutlike meeleoludega, mistõttu moodsate meetmete majandust mõjutavate mehhanismide mõju mõistes, maksiski Maardu monopolile mustikaid müünud Mati Malev murest murtuna marjamüügil määratud maksud maikuus ministeeriumile (41).

LIITSÕNADEST TULETATUD NIMED

Peale kõnekäändude ja metafooride pakub eesti keel veel ühe vahva olukorra: liitsõnadest tuletatud nimed. Kindlasti ei võta ma au esitatud nimede avastamise eest andale. Need nimed on juba ammu tuletatud ja paljudele tuttavad. Pigem nendin humoorikat tõsiasja ja juhin tähelepanu, et selliste nähtuste, esemete või olendite nimetustega ühtivad toredad ees- ja perekonnanimed pruugivad vabalt olemas olla ja ongi paljudel juhtudel reaalselt esinevad. Ega sellest midagi olegi, kui kellegi nimi on ka päris elus Juuli Kuu, aga arvatavasti tekib paljudel sellist nime kuuldes tungival imestav soov täpsustada: „Kas ma kuulsin ikka õigesti, teie esinimi on Juuli ja perekonnanimi Kuu?“. Samuti pole ilmselt kahtlustki, et igapäevaelus tuleb sel-

liste nimede puhul ette palju vahvaid episoode.

Tere, minu nimi on Olev Ait, ja kui soovite, et ma enam ei räägiks, siis tarvitses teil öelda soravalt kolm korda järjest minu nime, ja ma ei lausu enam ühtegi sõna! Olev Ait, Olev Ait, Olev Ait!

Anti Loop ja Niina Sarvik ei ole küll ametlikult abielus, aga eelmisel kuul tähistasid nad juba oma kahekümneenda kooseluaastat.

Naabri Valve läks vara magama ja ärkas juba enne kella kuut. Hommikust kohvi juues märkas ta kuidas vastasmaja Kalju Kits ja üleaedne Jaana Lind üheskoos ülemeelikult peolt koju saabusid.

Sellised inimesed võiks ju kõik reaalselt olemas olla: Heli Kopter, Ergo Meeter, Kalju Kits, Jüri Oo, Anti Peksa, Olev Ait, Heli Redel, Öie Nektar, Öne Sepp, Valve Naaber (Naabri Valve), Jaana Lind, Triinu Lepa, Luule Raamat, Ele Vant, Rooski Leht, Niina Sarvik, Anti Loop, Anne Aru (Aru Anne), Inge Öhk, Juuli Kuu, Kadri Org, Laine Külma (Külma Laine), Öne Seen, Vilja Puu, Valve Laud, Aina Edasi, Öie Tolm, Lille Öis, Rooski Aed jne.

LIITSALT NALJAKAS

Üks ilming, mis mulle tänasel koolitamise ajastul kangesti nalja teeb, on nii kirjalikult kui sõnakasutustes esile

tõusnud igasuguste taset tõendavate, ja seeläbi tõsiseltvõetavuse määra kergetavate „tiitlite“, senisest levinum käibe ilmumine. Ja kui need kõik „vinti üle keerates“ ühte lausesse kokku panna, siis on tagajärg mõnusalt koomiline. Ehkki järgnev olukord pruugib olla täiesti potentsiaalselt pädev tõsiasi.

„Litsentseeritud koolitaja andis mõista, et akrediteeritud kinnisvarabürood juhtiva sertifitseeritud projektijuhi kvalifitseeritud meeskonna diplomeeritud maaklerid jäid värskest atesteeritud massööriga rahule.“

Ja lõpetuseks katsetame, kas oleks võimalik panna üks levinud tegusõna (mõtlemata) oma kõikvõimalike abimäär sõnadega nii enam-vähem loogilisse luulelisse lausesse.

Mõtlesin välja...

Täna päris lõbeks mõeldes, kuid praegust lugu välja mõeldes, ehk riimiridu juurde mõeldes, minevikule tagasi mõeldes, ma avastasin järele mõeldes, et suutsin vähem üle mõeldes ja õnnestusin ümber mõeldes, kui põhimõtteid ringi mõeldes, kui toimetasin läbi mõeldes, kavalamalt kaasa mõeldes, asju enam ette mõeldes.

Elagu eesti keel!

Janar Rückenberg

Piknik Punamäel, juuni 2019. Foto Ellu Moisa

Väike-Maarja Naisseltsist

2020. aasta märtsikuu alguses pidas Väike-Maarja Naisselts oma aruandlus-valimiskoosolekut (nagu vanasti öeldi). Ellu Moisal täitus seltsi esinajana kümme aastat sisukat organiseerimistööd, endal seismas ees auväärne juubel – 80!

Rahalisest seisust kõneles seltsi raamatupidaja Helle Moisa. Tulud: liikmemaks 5 € aastas, toetus seltsi 20. aastapäeval sõpradelt-õnnitlejalt, ka vallalt ürituse kohvilaua katmiseks; vallalt veel toetus Saaremaa ekskursiooni läbiviimiseks. Seltsi tuludest kulus väikebussi kasutamiseks kohalike õppepäevade sõitudel, lillede ostmiseks juubilaridele, külalistele ja ausambale viimiseks.

Aruande seltsi 10-aastasest tööst esitas Ellu Moisa, illustreerides tegevusi fotofailidega ekraanil.

Valimised: uut esinaist ei õnnestunud valida (lihtsalt keegi ei soovinud), jäi edasi Ellu Moisa, kuid lepiti kokku, et edaspidi valmistatakse üritused ette ja viiakse läbi kordamööda, alustades juhatajast. Juhatajuse liikmeteks jäid Urve-Inna Roots, Helle Liivamaa, Niina (Toini) Õunpuu, Helle Moisa, tema täidab endiselt raamatupidaja ülesandeid.

Heites pilgu seltsi viimasele kümnele tegevusaastale meenuvad arvukad silmaringi avardavad ekskursioonid, matkad, õppekäigud – seda tänu Ellu väga heale organiseerimisele. Pikemate suviste väljasõitude ettevalmistus algab juba talvel. Peatume siinkohal läbitud marsruutidel, märkimaks sellega mitmekülgset elu-olu, looduse, kunsti ja kultuuri tundmaõppimist nii Eestis kui ka naabrite juures.

Ellu organiseeritud kahepäevased ekskursioonid: Hiiumaa, 2007; Lõuna-Eesti, 2008; Viljandimaa, 2009; Pärnumaa, Kihnu, 2010; Läänemaa, Vormsi, 2011; Lääne- ja Raplamaa, 2012; Ida-Virumaa, 2013; Kesk-Eesti, 2014; Põhja-Eesti, Prangli, 2015; Saaremaa, 2016; Tartu-, Valgamaa, 2017. 3-päevased ekskursioonid turismifirmaga: Läti, 2018; Leedu, 2019.

Iga väljasõit toimus varem väljakuulutatud ajakava ja eesmärgi kohaselt, oli hariv ja meeldejäävalt muljeterikas. Näiteks Tartu-Valgamaa ekskursioonil külastas meie reisiseltskond Eesti Rahva Muuseumi, Tartu botaanikaeda, Otepääd, Väikest Munamäge, Eesti Spordi Treeningukeskust Käärikul, Sangaste lossi, Barclay de Tolli mauseoleumi Jõgevestes, Jääaja keskust Saadjärve kaldal jm.

Matkarajad on kutsunud loodusesse. Kohapealsetest matkaradadest nimetame kolme: Äntu-Nõmme looduse õpperada 2012. a, Ebavere mäel 2015. a ja Emumäel 2016. a.

9. juunil 2012 seadsime sammud Äntu maastikukaitsealale. Ees ootas mõnetunnine matk Äntu-Nõmme looduse õpperajal. Meeldejäädavaks kujunes rada Emumäele, mida ääristavad puujuurikatest skulptuurid – tänane kohalike kunstnike Hando Kuntrot ja Piret Smagarit selle huvitava töö eest.

Ebavere matkast meenuvad loodus, ajalugu, legendid.

Mööda Eestit ekskurseerides kuulsid ajakavas ka sealsed matkad. Näiteks Lõuna-Eestis matkasime kohaliku giidiga Meenikunno rabas, Pärnumaal iseseisvalt Soomaa rahvusparki Riisa

rabas, Ida-Virumaal kohaliku giidiga Alutaguse metsades, Kesk-Eestis Endla looduskaitsealal. Lisaks matkadele Eestimaal kuulasime Tiit Marani huvitavaid matkamuljeid Islandilt (2019).

Suursündmuseks kujunes 20. aprill 2013, kui Väike-Maarja Naisselts tähistas konverentsiga oma 20. sünnipäeva. Teemaks oli „Naine kiiresti muutuv maailmas“. Avaettekande tegi Väike-Maarja Gümnaasiumi ajalooõpetaja Kadri Polski, kes kõneles Eesti esimesest naisajakirjanikust Lilli Suburgist (1841-1923). Põhiettekandega esines külaline Siiri Oviir, kes oli sel ajal Eesti Naisliidu esinaine, Euroopa Parlamendi soolise võrdõiguslikkuse komisjoni esimees. Kõnes esitletud teemad käsitlesid naiste tööhõivet, palka, haridust, perepoliitikat. Naisseltsi liikme Olga Metsa ettekanne „Naine kui väärtuste kandja“ oli seotud inimese, eelkõige naise sisemaailma ja pereelu põhiväärtustega. Ellu Moisa tegi kokkuvõtte naisseltsi tegevusest 20 aasta läbilõikes.

Et oma piirkonna eluga kursis olla, selleks on kaasa aidanud lühemad väljasõidud ja õppekäigud. Oleme tundma õppinud kodukandi ettevõtteid, õppeasutusi, tulinud eestvedajaid, pärandkultuuri hoidjaid jm. Novembris 2011 kohtusime Väike-Maarja päästekooli peaspetsialisti Avo Kiigega ja tema juhendamisel kooli õppeväljaku ehk polügooniga, mis asub Ebavere lähisel. Saime põhjaliku ülevaate objektidest, treeningvõimalustest ja noorte päästjate õppeülesannetest. Huvitavaks kujunes Ellu organiseeritud väljasõit Puhta Vee Teemaparki, mis asub valdade ristumiskohas Järsi külas Tamsalu vallas, Pikevere külas Väike-Maarja vallas ja Ramma külas Järva-Jaani vallas. Teemapargi õppe- ja matkarajad asuvad keskusest kuni kümne km kaugusel. Eesmärgiks on selles raadiuses õpetada tundma looduses peituvat, selle kasutamist ja hoidmist. Sealne metsapark on 16. sajandist pärinevate puu- ja taimeliikidega. Loodusrada on varustatud infotahvlitega, õpilastele koostatakse aktiivõppeprogramme. Oli igati hariv ja muljetavaldav õppekäik (2018).

Oleme tutvunud kahe Ebaveres töötava puiduettevõttega. Neist Baltic Log Cabins valmistab puidust väikemajade detaile. Firma on edukas, toodang läheb Inglismaale, tööd annab mitmekümnele kohalikele inimesele.

2017. a septembris külastasime Äntu kalakasvandust ja Rukkitaret. Hans Kruusamägi rääkis oma tegemistest, kalakasvatuse olukorrast ja plaanidest. Kostitasime Poissi – kogu Eestis tunnuks saanud hüljest ning jalutasime Kruusamägede perekonna avaras looduslikus koduaias.

2018. a suvel külastasime Väike-Maarja valla ilusamaid kodaedu, giidiks oli Leie Nõmmiste. Sama aasta septembris tegime visiidi Väike-Maarja spordihoonesse. Kaasaegsed ruumid ja vahendid avavad kohalikele inimestele suurepäraseid võimalused trennimeks. Kahjuks kasutatakse neid võimalusi liiga vähe – ainult kaheksa protsenti. Püüame tõsta missioonitunnet ja tahet rohkem oma tervise eest hoolt kanda.

Selts on tutvunud lähemalt ka tublide kohaliku elu edendajatega, meie

pärandkultuuri hoidjatega. Näiteks elavad Kaarma Tagakülas mitmekülgset tublid inimesed – Hanno Tamm ja Marju Metsman. 2014. a kevadel külastasime Hanno Tamme Tisleri talus, kellel on suur, paljude eksponaatidega talumuuseum. H. Tamm osaleb aktiivselt kohaliku muuseumi kodu-uurijate töös. Aastakümneid on ta tegelegen Porkuni lahingus langenute mälestuse jäädvustamisega. Koos pereliikmetega on H. Tamm annetanud Väike-Maarja kirikule klaasvitraazid (autor Riho Hütt).

2015. a sügisel olime külas aktiivsel Marju Metsmanil Kruusiaugu talus, kus hoitakse au sees vanaaegset ehituslaadi, -detaile ja esemeid. Marju on töötanud Väike-Maarja muuseumi juhatajana, organiseerib suuremaid muusikaüritusi.

Nii Hanno Tamme kui Marju Metsmani võib nimetada tõeliseks maa soolaks.

Seltsi elu on muutunud sisukamaks ka koostöö teiste seltsidega. 6. mail 2010 kutsusime külla Maia Simkini, Rakveres tegutseva Juhan Kunderi Seltsi juhataja, kes tutvustas oma seltsi tegemisi. Ellu Moisa viis külalise kurssi meie seltsi ettevõtmistega. Vastastikku kogemuste vahetamine pakkus kuulajatele huvi. 26. detsembril 2012 olid meie liikmed külalisteks Kunderi seltsi juubeliaastat kokkuvõtval üritusel.

2014. a hingepäeval olime külas Simuna Naisteklubil. Koosviibimise keskseks osaks oli kohtumine rahvaluuleteadlase Marju Kõivupuuga. 2017. a talvel tulid Simuna naisteklubi liikmed meile külla.

Aeg-ajalt olid meil külas erinevad isikud: Viljo Mürsepp, valla ehitusnõunik; Praost Tauno Toompuu (rääkis oma palverännakust); piirkonnapolitseinik Jaanus Mätas; vallavanem Indrek Kesküla; Väike-Maarja Naiskodukaitse esinajad; abivallavanem Kaarel Moisa; Väike-Maarja valla kultuurinõunik Ivika Aman; Väike-Maarja seltsimaja juhataja Terje Kümnik.

Koostöös Väike-Maarja raamatukoguga on selts korraldanud mitmeid kirjandusüritusi: tutvusime Karl Ristikivi elu ja loominguga, toimus sügisluule õhtu, samuti ka luuleõhtu Väike-Maarjaga seotud poeetide loominguga.

Igal aastal korraldab selts Pandivere päeva kohviku ja detsembril algul adventi-jõuluõhtu.

Hooaja lõpetame piknikuga mõne seltsi liikme juures, näiteks mitmel korral Aet Reissi ja Tiit Marani koduaias, või looduses nagu Äntu tehisjärve telkimisplatsil, Punamäel jm.

Olles kuulnud ära esinase põhjaliku aruande, tõi koosolek esile palju positiivset ja hindas seltsi tegevuse heaks. Tunnustame Ellu Moisa häid ideid, järjekindlust ja organiseerimisvõimet seltsi juhtimisel.

Vaike Sinisalu

Adventõhtu, detsember 2010. Foto Ellu Moisa

Puhta vee pargis, mai 2018. Foto Ellu Moisa

Sooma kunstnikud külas, aprill 2010. Foto Ellu Moisa

Pakri saarel, juuli 2015. Foto Ellu Moisa

Hanno Tamme juures, mai 2014. Foto Ellu Moisa

Helena Veelmaa. Foto Argo Erit

Rakke rammunaine asetas aastale ilusa punkti

Raskejõustiklane Helena Veelmaa tegi 12. detsembril eduka etteaste Kilingi-Nõmmel korraldatud Eesti meistri- võistlustel varustusega jõutõstmises.

Treener Kalev Arbuse juhendamisel harjutav rakkelane saavutas absoluut- arvestuses pronksmedali ning võitis väiksema kulla enda kaaluklassis, kuni 84 kilogrammi kaaluvate naiste konkurentsis. Seejuures riputati talle kirkaim autasu kaela korralike isiklike rekorditega.

73 kilogrammi kaaluv Veelmaa tegi küki 177,5-kilose kangiga, ületades varasema isikliku tiptulemuse kahe ja poole kilogrammiga. Täpselt sama palju paranes rinnalt surumise rekord, mis on nüüdsest 102,5 kilogrammi. Ühe katse tegi ta samuti 107 kilo kaaluva kangiga, kuid see raskus jäi esialgu veel alistamatuks. „Võtsin liiga suure amp- su,“ tunnistas Helena Veelmaa.

Jõutõmbe sooritas tänavu Lääne-Virumaa aasta naissportlaseks kandideeriv Helena Veelmaa 190-kilose kangiga (eelmine rekord 185,5 kg). 25-aastase sportlase kogusummaks

kujunes samuti uus rekord - 470 kilo- grammi.

Märkimist väärib, et kui absoluut- klassi kaks paremat naist Karmen Kal- jula ja Liisa Peri tegid oma tulemused tugivarustusega, siis Helena Veelmaa ilma. „Selle võrra oli lihtsam pinguta- da, et mõtlesin – nüüd on hooaeg läbi ja see on viimane võistlus. Seetõttu saangi endast maksimumi anda ning püstitada igal alal uue isikliku rekordi. Panin kõik mängu, mis mul oli, sest kaotada polnud enam midagi,“ rääkis rakkelane.

Tema sõnul kujunes ettevalmistus- aeg jõuprooviks minimaalseks, sest kui tavaliselt on jõutõstjatel poole aasta jooksul kavas üks kuni kaks võistlust, siis tänavusel erakordsel aastal pla- neeriti nelja kuu sisse suisa neli mõ- dudvõttu.

Lõppevat aastat jäävad Helena Veel- maale meenutama Eesti meistrititel klassikalises jõutõstmises nii absoluut- arvestuses kui ka oma kaaluklassis, samuti üliõpilaste meistrikuldamades surumises. Lisaks krooniti ta aasta al-

guses Prantsusmaal Merignacis tuden- gite Euroopa karikavõistluste abso- luutarvestuse ja ühtlasi ka kaaluklassi võitjaks.

Üks oluline jõuproov, sügisel Kun- das toimuma pidanud riigi esivõistlu- sed klassikalises jõutõstmises, jäi ko- roonaviiruse järsu leviku tõttu paraku sel aastal pidamata.

„Edasiste võistluste osas valitseb pigem suur segadus. Kalender on veel lahtine. Kui, siis saab võib-olla märtsi lõpus jälle võistleva hakata. Kõik sõl- tub sellest, milliseks olukord kujuneb,“ kõneles ta.

Väike-Maarja valla üks eduka- maid sporditegijaid tähendas veel, et talle valmistab rõõmu kodukandi rahva meeldiv tagasiside. „Olen saan- nud innustavaid kirju ja sõnumeid inimestelt, kellelt otseselt ei oskaks oodatagi. Nad ütlevad, et ise küll ei tee sporti, aga uhkust tunnevad küll, sest ikkagi omakandi tüdruk,“ rääkis rammunaine.

Margus Martin

Foto Greete Steinburg

Rakkes põletati pekke

25. detsembril toimus Rakkes traditsiooniks saanud matk „Pekid särisea“, mis on alguse saanud Greete Steinburgi ideest kutsuda sõbrad-tuttavad jõululausa kogutud lisakilosid esimesel jõulupühäl maha raputama.

Tavaliselt läbib matkadistants tema pikemaid jooksuringe. Kuna viiruse tõt- tu on ikkagi keeruline aeg, tuli tavakssaanud ja väljakuulutatud formaati vasta- valt kehtestatud reeglitele muuta. Ühe suure, ühise ja pika ringi asemel oli osa- lejatel võimalus startida alates kella 11-st jooksvalt ning läbida Rakke linnmäe terviseradadel endale meelepärane kilometraaz. Rakke linnmäe terviserajad on saanud Eesti Terviserade kujundusega tähistuse ja infotahvlid. Nüüd saigi matka raames kujundlikult toimuma radade veidi pidulikum avamine.

Kokku oli matkal 62 osalejat ja ühiselt reegleid järgides läbiti üle 400 km. Matka alguses tegi iga väiksem seltskond mälestuspildi – tavaks saanud gru- püpilti ei saanud ju teha. Lõpetades ootasid tee, piparkoogid ja mälestusmedal ning punaste põskedega sai jälle pühadelauda istuda.

Enamus pilte on leitavad Spordiklubi Rakke Facebooki lehelt.

Greete ja mina täname kõiki osalejaid!

Enno Eilo

Rakke Trimmi auhinnad leidsid omanikud

Jällegi keerulisest ajast tingituna olid toimumata Rakke Trimmi tublimate au- tasustamised. Nüüd matka „Pekid särisea“ raames saime ka aasta 2019 võla tasutud. Kuna ei teagi, mis kevad endaga toob, tegime ka lõppenu 2020 hoo- aja parimate tunnustamise kohe ära. Aasta viimasel päeval loosisime ka kõikide osalejate vahel kaks kopsakamat auhinda.

2019. aastal osalejate hulgast tõmbas võiduloosi Rene Põllumaa ja selle võitis Raili Uudla. 2020. aasta osalejate pakist tiris fortuuna Piret Lükki välja sedeli, millel kirjutas Angela Vaimel. Palju õnne võitjatele ja kevadel alustame kindlasti juba uue hooajaga!

Enno Eilo

Ühisakrobaatikas moodustati maagilisi kujundeid

Jõulukuu teisel kolmapäeval (9. detsember 2020) toimus Rak- ke koolis kuues (2015-2020) traditsiooniline ühisakrobaa- tika, mis oli sellel aastal täiesti teist- sugune. Teemaks olid mandalad ja osalesid ainult tüdrukud. Võrreldes eelnevate aastatega oli edasiarenguks ka liikuvate kujundite moodustamine. Eeltöö on selliste ettevõtmiste korral alati planeerimist nõudev. Ent tule- mus, mis pärast silmale avaneb, kor- vab ponnistused täielikult. Suur aitäh Karmel Karro, Keidi Soo, Mari Lee Lumberg, Heli-Riin Kirsipuu, Gättriin Potman, Elisabeth Soo, Stella Seve Põldmaa, Mirtel Laht, Karolina Kull, Crystal-Speli Lõhmus, Marleen Elva, Sandra Veelmaa, Elisabeth Tälli, Lore- te-Iiris Riivik, Marta Luisa Rückenber- g, Katerina Lillemets, Teele Vunder, Keit- lin Linnaste, Kerli Kalmus, Mari Kal- mus, Kirke ja Kirti Uibokand.

Janar Rückenber

Foto Janar Rückenber

Sõudelahingus pakuti kõva konkurentsi

Pühapäeval, 13. detsembril toimus vir- tuaalselt sisesõudesarja teine etapp, Pärnumaa lahtised meistri- võistlused. Meie „väekoondis“ positioneerus ka sellel korral Rakke kooli võimlasse. „Rinne“ pidas ja Väike-Maarja Rahva- spordiklubi sisesõudjad andsid 1000 m võistlusdistantsil korralikult tuld. Nagu võistlejate nimekirja põhjal tõdeda saab, on koondise pealik Ants Einsalul õnnestud meie üksuse ridadesse mobi- liseerida täiendustki ja rahvaspord- klubi esindas sellel etapil koguni 11 sisesõudjat. Kogu toodi (jäeti) kaheksa esikolmiku väärist tulemust. Jätku-

valt on tähelepanuväärne, et väikesest Kesk-Eesti vallast on sisesõudmise ka- russellis suurte sõudeklubidega kon- kureerimas tervelt 11 võistlejat. Tun- nustus kõikidele võistlejatele!

Janar Rückenber (M40+): 2:58,6 (1000 m) – 1. koht
Aare Kuuseoks (M60+): 3:21,9 (1000 m) – 1. koht
Margit Vaarma (N30+): 3:37,5 (1000 m) – 1. koht
Väino Stoltsen (M70+): 3:46,7 (1000 m) – 1. koht
Kalle Piirioja (M50+): 3:11,1 (1000 m) – 2.

koht
Ants Einsalu (M60+): 3:22,4 (1000 m) – 2. koht
Mariana Beilmann (N60+): 5:06,8 (1000 m) – 2. koht
Mairi Beilmann (N40+): 4:17,9 (1000 m) – 3. koht
Raimo Beilmann (M60+): 4:18,6 (1000 m) – 5. koht
Karl Viktor Vaarma (PD): 1:05,4 (250 m) – 7. koht
Karoliina-Viktoria Vaarma (TD): 1:16,9 (250 m) – 8. koht

Janar Rückenber

Rakke Trimmi aktiivsed osalejad läbi mitme hooaja: Aimi Vaimel, Angela Vaimel, Markus Poom ja Veiko Poom. Foto Greete Steinburg

Anu-Liis Raudsepp

Foto Liis Raudsepp

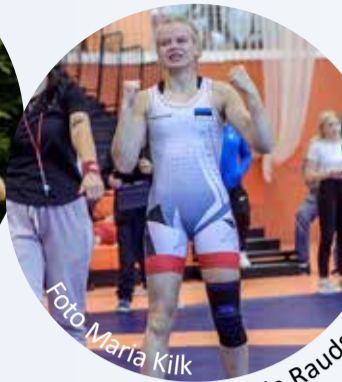

Foto Maria Kilk

Eva-Maria Raudsepp

Jonete Visnapuu

Foto Esko

Foto erakogu

Eliise Kivistu

Kati-Ly Randviir

Foto erakogu

Foto erakogu

Mairit Kaarjärvi

Väike-Maarja valla 2020. spordiaasta tähtede valimine

Väike-Maarja valla kogukond on noppinud 2020. a sporditaevast välja säravamad tähed. Nende tulemused ja tegemised räägivad iseenda eest. Märksime leheruumi kokkuhoiu mõttes üles iga nomeni parimad tulemused. 2020. aasta säravamad sporditähed selgitab välja Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi jaanuarikuu koosolekul. Igal aastal on meie sportlikke eeskujusid tänatud ja auhinnatud Väike-Maarja valla Eesti Vabariigi aastapäeva-aktusel, kuid arvestades käesoleva aja väga muutlikku meelt, on võimalik, et sel aastal saab tänutseremoonia olema pisut teistsugune.

Aasta sportlik neiu

Nimi	Tulemused
Anu-Liis Raudsepp naistemaadlus, sumo	<ul style="list-style-type: none"> •2000. aastal osales 17 võistlusel ja kõigil kordadel seisis auhinnapjedestaalil, neist 14 korral esimesel kohal. •Eesti Meistrivõistlused õpilastele (naistemaadlus) – 1. koht •Eesti Meistrivõistlused sumos (U-14) – 1. koht •Eesti Meistrivõistlused sumos (U-16) – 1. koht •Läti Meistrivõistlused rannamaadluses (täiskasvanud) – 1. koht
Eva-Maria Raudsepp naistemaadlus, sumo	<ul style="list-style-type: none"> •Läti Meistrivõistlused rannamaadluses (täiskasvanud) – 1. koht •Eesti Meistrivõistlused kadettidele (naistemaadlus) – 2. koht •Eesti Meistrivõistlused täiskasvanutele (naistemaadlus) – 2. koht
Jonete Visnapuu naistemaadlus	<ul style="list-style-type: none"> •Eesti Meistrivõistlused täiskasvanutele (naistemaadlus) – 3. koht •Eesti Meistrivõistlused kadettidele (naistemaadlus) – 1. koht •Eesti Meister vanuserühmas (U-18, sumo) – 1. koht •Eesti Meistrivõistlused (U-18) absoluutkaal (sumo) – 2. koht
Eliise Kivistu jalgrattasport, suusatamine	<ul style="list-style-type: none"> •EMV Olümpiakrossis – 4. koht •EMV Cyclo-crossis – 3. koht •Bosch Eesti maastikurattasari – 2. koht •6. Alutaguse Rattamaraton (N16) – 1. koht •23. Tallinna Rattamaraton (N16) – 2. koht •22. Rõuge Rattamaraton (N16) – 2. koht •20. Mulgi Rattamaraton (N16) – 3. koht •Škoda Laagri 20. Rakke Rattamaraton (N16) – 2. koht •18. Rakvere Rattamaraton (N16) – 2. koht
Kati-Ly Randviir kergejõustik, laskmine	<ul style="list-style-type: none"> •Laskmine •Eesti noorte B-klassi MV – 2. koht, 3. koht, 3. koht •Eesti noorte C-klassi MV – 1. koht, 3. koht •Kergejõustik •TV 10 Olümpiastarti III etapp (kõrgushüpe) – 1. koht •13.-14. a L-Virumaa maakonna rekord (kõrgushüpe) – 1.70
Mairit Kaarjärvi jalgrattasport, suusatamine	<ul style="list-style-type: none"> •Jalgrattasport •Estonian Cup rattamaratonide sari – 2. koht •Bosch Eesti maastikurattasari – 2. koht •6. Alutaguse Rattamaraton (N14) – 2. koht •23. Tallinna Rattamaraton (N14) – 1. koht •22. Rõuge Rattamaraton (N14) – 2. koht •20. Mulgi Rattamaraton (N14) – 4. koht •Škoda Laagri 20. Rakke Rattamaraton (N14) – 1. koht •18. Rakvere Rattamaraton (N14) – 1. koht •Suusatamine •Alexela-Hawaii Express Noortesari 2020 (N13) – 2. koht

Aasta naisportlane

Nimi	Tulemused
Helena Veelmaa klassikaline jõutõstmine	<ul style="list-style-type: none"> •Eesti Akadeemiline Spordiliit tunnustas Helena 2020. aasta parimaks üliõpilassportlaseks. •Eesti Jõutõsteliit nimetas Helena 2020. aasta parimaks naisjõutõstjaks. •Helena on uuendanud 2020. aastal rekordeid kaaluklassis (-72) ja (-84). Mõlema kaaluklassi klassikalise jõutõstmise rekordid on tema nimel. •Helena surus varustuseta esimese Eesti naisena 100 kg rinnalt. •Euroopa üliõpilaste klassikalise jõutõstmise karikavõistlused (-72) – 1. koht. •Naiste ABS – 1. koht. Püstitades neli uut Eesti rekordit: kükkk 175 kg, lamades surumine 100 kg, jõutõmme 182,5 kg, kogusumma – 457,5 kg. •EMV lamades surumises (varustusega). -72 l koht, ABS – 3. koht. 92,5 kg. •EMV klassikalises jõutõstmises. (-84) – 1. koht, ABS – 1. koht, 458 kg. 172,5-100-185,5. Kõik Eesti rekordid (-84) kaaluklassis. •EMV varustusega jõutõstmises 2020. (-84) – 1. koht. Naiste ABS – 3. koht. •ALFA sisesõudmine. Üliõpilaste naiskonna 1. koht •Üliõpilaste MV lamades surumises. (+63) – 1. koht, naiste ABS – 1. koht, 100 kg. Üliõpilaste arvestuses võidukarikas Sisekaitseakadeemiale (kaks meest ja üks naine). •Jõustruktuuride klassikalise jõutõstmise AV. Vanglateenistuse parim naine lamades surumises 95 kg. Naiste (+63) – 1. koht, ABS – 1. koht, 425 kg. •III Eestimaa jõumängud, võistkondlik jõurada – 2. koht. Võistkond Vanglateenistus (Helena Veelmaa, J. Tigavas, R. Liitmäe) •Esimest korda osales Helena 2020. aastal ka rammumeeste ja -naiste võistlustel. •Eviko rammumeeste ja -naiste sari 2020 Ülenurmes, Tartumaa rammunaine – 3. koht. •Eviko rammumeeste ja -naiste sari 2020 Elvas, Eestimaa rammunaine – 2. koht. •Eviko rammumeeste ja -naiste sari 2020 Raplas, Raplamaa rammunaine – 2. koht. •Eviko Rāpinas, Rāpina rammunaine – 2. koht. •Kuni 72 kaaluklassi rekordid klassikalises jõutõstmises: kükkk 175 kg, surumine 100 kg, jõutõmme 182,5 kg. Kogusumma 457,5 kg. (29.02.2020 Prantsusmaa, Merignac). •Kuni 84 kaaluklassi rekordid klassikalises jõutõstmises: kükkk 172,5 kg, surumine 100 kg, jõutõmme 185,5 kg. Kogusumma 458 kg. (23.10.2020 Eesti, Tartu).
Maris Kaarjärvi jalgrattasport	<ul style="list-style-type: none"> •EMV Olümpikrossis (N Senior 2) – 1. koht •EMV Cyclo-crossis (N Senior 2) – 1. koht •Bosch Eesti Maastikurattasari (N40) – 1. koht •Estonian cup maratonide sari (N35+) – 1. koht

Aasta sportlik noormees

Nimi	Tulemused
Joel Visnapuu maadlus	<ul style="list-style-type: none"> •Eesti Meistrivõistlused juunioridele (klassikaline maadlus) – 2. koht •Eesti Meistrivõistlused kadettidele (klassikaline maadlus) – 2. koht •Eesti Meistrivõistlused (U-16, sumo) – 1. koht •Eesti Meistrivõistlused (U-18, sumo) – 1. koht
Kristjan Jaago maadlus	<ul style="list-style-type: none"> •Eesti Meistrivõistlused juunioridele (klassikaline maadlus) – 3. koht •Eesti Meistrivõistlused kadettidele (klassikaline maadlus) – 2. koht •Eesti Meistrivõistlused kadettidele (vabamaadlus) – 2. koht •Eesti Meister vanuserühmas U-16 (sumo) – 2. koht •Eesti Meister vanuserühmas U-18 (sumo) – 3. koht •Lääne-Virumaa jooksusari (jooks) – 4. koht
Remo Ojaste maadlus	<ul style="list-style-type: none"> •Eesti Meistrivõistlused juunioridele (klassikaline maadlus) – 1. koht •Eesti Meistrivõistlused kadettidele (klassikaline maadlus) – 2. koht

Helena Veelmaa

Foto erakogu

Foto erakogu

Maris Kaarjärvi

Joel Visnapuu

Foto erakogu

Foto erakogu

Kristjan Jaago

Remo Ojaste

Foto erakogu

Foto Kristel Kitsing

Aasta spordiedendaja

Janar Rükkenberg

Foto soidespinning.ee

Harri Kullas

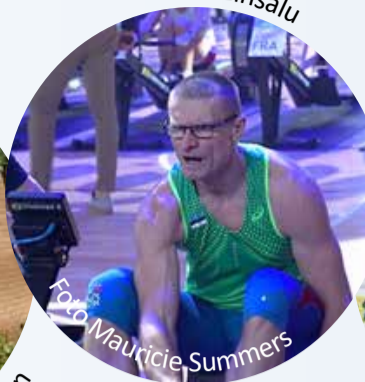

Kalle Piirioja

Foto erakogu

Väino Stoltzen

Ants Einsalu

Foto Maurice Summers

Aasta võistkond

Aasta meessportlane

Nimi	Tulemused
Janar Rükkenberg sisesõudmine	<ul style="list-style-type: none"> •ALFA 2020 (M40) – 1. koht •2020 Eesti MV sisesõudmises (M40+) – 2. koht •Sisesõudesari 2019-2020 (M40+) – 1. koht •2020 Eesti meistrivõistlused sisesõudmise pikamaa distantsil (40+) – 1. koht •Pärnumaa ja ESS Kalev MV sisesõudmises (M40+) – 1. koht
Harri Kullas motokross	<ul style="list-style-type: none"> •GP kokkuvõttes MXGP (maailma meistrivõistluste etapp) – 13. koht •Eesti MV 1. etapp – 3. koht •Eesti MV 2. etapp – 2. koht •Soome meistrivõistluste 1. etapp – 1. koht •Soome meistrivõistluste 2. etapp – 1. koht •UK MX Nationals meistrivõistlused 1. etapp (Inglismaa, Hawkston) – 3. koht •UK MX Nationals meistrivõistlused 2. etapp 2 (Inglismaa, Landrake) – 1. koht •UK MX Nationals meistrivõistluste 3. etapp (Cusses Gorse) – 4. koht •ADAC MX Masters (Saksamaa meistrivõistlused) 1. etapp – 3. koht •Võitis Rock it til Sundown Summer MX classic motokrossi "Rock it til Sundown Summer MX Classic" •Harri Kullas on treener Eesti tulevikulootusele Jörgen-Matthias Talvikule.
Kalle Piirioja jalgrattasport	<ul style="list-style-type: none"> •Estonian Cup (M40) – 2. koht •Elva Rattamaraton – 3. koht •Jüülmäe Rattamaraton – 2. koht •Valgehobusemäe Rattamaraton – 1. koht •Bosch Maastikusari (M45) – 8. koht •Järvamaa seeriavõistlus maastikurattakrossis – 2. koht •Järvamaa 2020 Meistrivõistlused jalgrattakrossis (M40) – 2. koht •Ebare Kange Triatlon 2020 (M45) – 2. koht •Tartu Rattamaraton 89 km 2020 – 97. koht •Kõrvemaa Rattamaraton 2020 (üldarvestus) – 9. koht ja M40 – 2. koht •Pandivere Rattasõit 2020 üldarvestuses – 6. koht

Aasta sportlik perekond

Nimi	Tulemused
Perekond Alt	<p>Perekond Alt: Helge, Maria Liis, Marti</p> <p>Marti Alt:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Õpib Tartu Ülikoolis kehakultuuri erialal II kursusel, praktika sooritab laste triatloni treenerina. •Ebare Kange 2020 üldvõit •Jüülmäe duatlon 2020 (mehed) – 4. koht •Triatloni Eesti Karikavõistlused 2020 (kohad meeste arvestuses) – 8., 6., 8., 5., 2., 1. •EKV üldarvestuses (20-24-aastased) – 6. koht <p>Maria Liis Alt:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Triatlon 2020 Eesti Karikavõistluste I etapp – 2. koht •Alexela-Hawaii Express Noortesari 2020 karikasarjas suusatamises (N16) – 10. koht, 9. koht, 14. koht •2020 on võistlemine olnud takistatud vigastuse tõttu <p>Helge Alt:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Ebare Kange (vanemate naiste arvestuses) – 2. koht •Reinpaul jooks 10 km (naised) – 3. koht •Jüülmäe duatlon (N 50-59) – 1. koht •Viiljandi triatlon (N 50-54) – 4. koht •Valga triatlon (N 50-54) – 4. koht
Perekond Jaago	<p>Pere viieliikmeline, kellest aktiivselt spordib neli: Olga, Kristjan, Heidi, Nele-Lii.</p> <p>Olga osaleb aktiivselt maadlustreeningutel ja osales Lääne-Virumaa jooksusarjas, kus saavutas üldkokkuvõttes oma vanuserühmas 8. koha.</p> <p>Kristjan Jaago tulemused kajastuvad aasta sportliku noormehe kategoorias.</p> <p>Heidi osales aktiivselt Lääne-Virumaa jooksusarjas.</p> <p>Nele-Lii (5-aastane) osaleb maadlustrennides.</p>
Perekond Paju	<p>Perekond Paju: Teet, Key, Thristan, Thristo.</p> <p>Aktiivsed igal sportlikul „rindel“, olgu see siis rattasõit, suusatamine, jooksmine või ujumine. Vanemad on väga motiveeritud, et lapsed tegeleksid spordiga. Koos käiakse nii võistlustel kui matkadel. Kui vanemad ise parasjagu ei võistle, elavad laste pingutustele täiega kaasa. Aktiivsete lapsevanematena panustavad oma väärtuslikku aega ka spordiklubide tegevuses.</p> <p>Thrsto (2009) ujub ja tegeleb rattaspordiga.</p> <ul style="list-style-type: none"> •6. Alutaguse Rattamaraton – 55. koht •23. Tallinna Rattamaraton – 69. koht •2. Rõuge Rattamaraton – 64. koht •20. Mulgi Rattamaraton – 84. koht •Škoda Laagri 20. Rakke Rattamaraton - Eesti meistrivõistlused rattamaratonis – 56. koht •Pandivere Rattasõit – 26. koht <p>Thristan (2006) põhiala on rattasõit.</p> <ul style="list-style-type: none"> •18. Rakvere Rattamaraton – 5. koht •Pandivere Rattasõit – 4. koht •Škoda Laagri 20. Rakke Rattamaraton - Eesti meistrivõistlused rattamaratonis – 12. koht •20. Mulgi Rattamaraton – 12. koht •22. Rõuge Rattamaraton – 5. koht •23. Tallinna Rattamaraton – 16. koht •6. Alutaguse Rattamaraton – 7. koht •23. Tartu Rattamaraton – 65. koht •Sportland Kõrvemaa Rattamaraton – 4. koht <p>Teet sõidab maratone, nii ratast kui suuska ja käib jooksmas.</p> <ul style="list-style-type: none"> •22. Rõuge Rattamaraton – 236. koht •20. Mulgi Rattamaraton – 293. koht •Škoda Laagri 20. Rakke Rattamaraton - Eesti meistrivõistlused rattamaratonis – 181. koht •Pandivere Rattasõit – 47. koht •18. Rakvere Rattamaraton – 290. koht <p>Key käib ratsutamas ja jooksmas, rühmatreeningutes.</p> <p>Peagi 3-aastaseks saavat õde õrritatakse ka juba suuskadele passitada.</p>

Aasta sportlik veteran 50+

Nimi	Tulemused
Väino Stoltzen sangpommisport sisesõudmine, lauatennis, sulgpall, tennis	<ul style="list-style-type: none"> •Eesti MV sisesõudmises pikamaadistantsil (60+) – 4. koht •Eesti MV sangpommispordis kahevõistlus, rebimine ja tõukamine (60+) – 3. koht. •Eesti karikavõistlused sangpommispordis, tõukamine pikk tsükkel – 3. koht. •Eesti MV seniioridele sulgpallis, üksikmäng (65+) – 2. koht ja paarismängus – 2. koht •L-Virumaa MV tennis seenioritele (60+) – 2. koht •Ebare Kange triatloni läbimine. •V-Maarja valla MV lauatennis – 2. koht
Ants Einsalu sisesõudmine, triatlon	<ul style="list-style-type: none"> •Sisesõudmise maailmameistrivõistlused (M60+) 500 m – 1. koht, 2000 m – 1. koht •Alfa 2020 (M60+) – 1. koht •IRONMAN Tallinn – 167. koht, EMV triatlonis (vk 60-64) – 1. koht •Eesti 2019-2020 sisesõudesari (M 60+) – 1. koht (4 etappi)

Aasta võistkond

Spordiklubi Rakke jalgrattanaiskond. Bosch Eesti Maastikurattasarja võitja hooajal 2020 koosseisus: Grete Steinburg, Karolina Kull, Eliise Kivistu, Mairit Kaarjär, Maris Kaarjär, Mirte Laht.

Aasta spordiedendaja

Ebare Kange triatloni korraldajad: Andri Part, Jaanus Valk, Urmo Väizänen. Korraldanud nimetatud võistlust väga edukalt ja professionaalselt 10 aastat.

Perekond Paju

Perekond Alt

Perekond Jaago

KOGUDUSTE TEATED

Väike-Maarja kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13.00.

Kogudust teenivad õpetaja Tauno Toompuu ja diakon Juhan Rumm. Kantsleil avatud teisipäeviti ja neljapäeviti 13.00 – 15.30 pastoraadis Tamme 3, Väike-Maarja. Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos köögiga.

Info: diakon Juhan Rumm, tel 5345 0943, juhan.rumm@eelk.ee. Koduleht: sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus. Facebook: EELK Väike-Maarja kogudus. Annetused: EELK Väike-Maarja kogudus EE652200001120247658 Swedbank, leinamaja taastamise toetamiseks lisada märksõna „leinamaja“.

Avispea kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse pastor on Eerek Preisfreund. Info: tel 323 5450; 524 1982, e-post: avispea@ekkllesia.ee. Address: Avispea küla, 46208 Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa. Koduleht: avispeakogudus.wixsite.com/kogudus. Facebook: Avispea Vabakogudus.

Annetused: Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus 10502002423005.

Simuna kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. Address: Allika 3, 46401 Simuna. Info: tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee. Facebook: Simuna Kogudus. Annetused: EELK Simuna ja Juuda kogudus EE852200001120184054 Swedbank.

Rakke kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.

Kogudust juhatab diakoniss Tiina Teppo. Address: Oru 6, 46301 Rakke. Info: tel 5623 1313, e-post: rakke.kogudus@gmail.com. Koduleht: rakkekogudus.weebly.com. Facebook: Rakke Kogudus. Annetused: EEKBL Rakke Kogudus EE432200221044564569 Swedbank.

Kalmistumeistrite kontaktandmed

Väike-Maarjas: tel 516 1809. Simunas: Mirjam Kesküla, tel 524 7944. Aos: Aili Uustalu, tel 524 6501.

Rattabaas
RATAS KORDA!
Tasuta transport Väike-Maarjast
Hinnapakkumine enne hooldust.
Kontakt: Kalle Kriit 5341 6418

Lai 9, Rakvere
Poed on avatud
E-R: 10-19 L: 10-15
P: Oleme trennis!

Hooldusks broneeri aeg
Tel 322 2030
rattabaas@gmail.com
www.rattabaas.ee

Pakume tööd müüja-lilleseadjale
Koerus, Paide tee 2.

Töökoormus osaline.
Koerust kaugemal elavale töösoovijale kokkuleppel sõidukompensatsioon.
Sobib hästi sõbralikule, aktiivsele lille- ja aiandushuvilisele inimesele.

Tel 5649 1238 või loomepalmik@gmail.com.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Õnne tänasteks tegudeks, õnne homseteks olemisteks, õnne tuleviku toimetusteks! Olge rõõmsad, terved ja tublid!

LILI TRAKS 13.12.2020
LAURIISE LÖREEN TEDRO 21.12.2020
EDVIN TOOTS 22.12.2020
MIRTEL UMMIK 22.12.2020
MELANI LEEEMETS 24.12.2020
KENNETH LIND 29.12.2020
MARLEEN VALDUR 05.01.2021

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

95 MEETA KALTER 06.02.1925	85 ENE POHLAK 10.02.1936 OLGA MIHAILOVA 17.02.1936 HELJA LATIKAINEN 23.02.1936 VIRVE-ADIINA SOMMER 24.02.1936
92 ANTTI ILOMETS 16.02.1929	80 ERNA JAANSEN 11.02.1941 MARET MEISNER 13.02.1941 AILI SAAREMÄGI 17.02.1941 VELLO USTAV 22.02.1941 NIINA TRUUPÖLD 26.02.1941
91 HILDA KAARE 13.02.1930 ELLI GRAU 13.02.1930	75 VAIKE KALVIK 24.02.1946
90 LUDMILLA PORGASAAR 03.02.1931 ATALJA MÄVEVEER 22.02.1931	70 TULJO LODJAK 06.02.1951 TIIA LOIG 08.02.1951 HELVE KIIS 09.02.1951 ANTS RIKBERG 19.02.1951 JÜRI AAVIK 28.02.1951
89 ELVI SEPP 01.02.1932 MAIMO REITEL 02.02.1932 ASAEL TRUUPÖLD 20.02.1932 EVI KIRPSON 21.02.1932 EVALD KÜNGAS 25.02.1932	
88 AINO-JOHANNA ÕUNAPUU 26.02.1933	
87 ETE SILLAMAA 20.02.1934	
86 JOHANNES TUTT 01.02.1935 EVALD ILVES 06.02.1935 PILVI LUNGE 12.02.1935	

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid...

MÄLESTAME

URMAS SOMMER	07.05.1959–03.12.2020
SIRLE AUSMEES	07.05.1971–06.12.2020
RAIVO PÄRS	20.02.1953–14.12.2020
MATTI JOHANNES ISOAHO	29.10.1945–30.12.2020

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm

Gustav Aasumets (kutsetunnistus 141998), tel 5919 2441

Reigo Alas (kutsetunnistus 141999), tel 5800 1880

viruarborist@gmail.com

Tantsustuudio Alima esitleb

PÜHVILIAASTA HAFLA

Väike-Maarja seltsimajas
13. märtsil kell 19.00

Esinevad stuudio Alima tantsijad ja nende sõbrad.
Tantsuks mängib ansambel Kruis.

Riietus: kuldne

Peo osalustasu (laineb ka esinejatele) kuni 7. märts 5 €, alates 8. märts 7 €, peo päeval 8 €.

Lisainfo ja registreerimine: Epp 5363 8126, epp.kotjus@mail.ee

Korstnapühkija
Tel 5560 4046
Ahjukoda OÜ

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 504 5215; 514 5215; info@est-land.ee.

ELEKTRIPESA

Elektripaigaldiste käit kuni 1000 V
Sise- ja väliselektritööd
Elektriketete likvideerimine
Elektrikilpide koostamine
Tel 502 0278; www.elektripesa.ee

Massaaž Eipri külas.
Tule turguta keha ja vaimu!
Vabane lihasingetest!
Anti 5323 9228.
lotusmassaaž.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 56 111 900

MJM OÜ
INNOVATIIVSED ELEKTRITÖÖD

MJM OÜ pakub elektritööd ja käiduteenust B-pädevuse piires.

Majandus-tegevusteate nr TEL002806.

Kontakt: 509 4436
Martti Sindonen
Lisainfo www.mjm.ee

Tartumets

OSTAB: METSAKINNISTUID, PÕLLUMAAD, RAIEOIGUST, KAITSE ALL OLEVAVAD KINNISTUID

KÜSI PAKKUMIST VÕI EIRJUTA
553 7077 | janno@tartumets.ee

KARTUL SIMUNAST

www.KARTULIPEALINN.ee

30kg 12€

ESMEE
RED LADY
LAURA
AFRA
LILLY
MILVA
SUNSHINE
CAROLUS

TELLI KARTUL KOJU
51942122
www.KARTULIPEALINN.ee Kartul Simunast

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

16. veebruar alates 10.00
VÄIKE-MAARJA HOOLDEKODUS
Etteregistreerimine
Tel 5656 4959, 501 6825

Silmade kontroll 15€, prilliootjale TASUTA!

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja
Väike-Maarja Vallavalitsus
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja
Tel 329 5750
valitsus@v-maarja.ee

Tiraaž 2700

Toimetaja Kristel Kitsing
Tel 329 5759; 5349 9629
Küljendus Ajakirjastus OÜ
info@ajakirjastus.ee
Trükk Printall AS

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks
kristel.kitsing@v-maarja.ee

Ilmub tasuta kord kuus (va juulikuu).

Leht internetis
www.v-maarja.ee